

PRIMORSKI DNEVNIK

Cena 200 lir

Leto XXXIV. Št. 109 (10.021)

TRST, sredo, 10. maja 1978

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdoba» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

PO 55 DNEH TRAGIČEN EPILOG UGRABITVE PREDSEDNIKA KD V UL. FANI V RIMU

Teroristi ubili Alda Mora
Soglasna obsodba zločina

Zločin brezupa

Alda Mora so ubili! Morilec rdečih brigad, ki so že ubili sodnika Ceca, odvetnika Crocea, sodnika Palmu, časnika Casalegna, agente javne varnosti Rivero, Jozzina, Ruccia, Zizzia in Leonardija, podčastnika Berardija, paznika Cutuza, so z umorom predsednika kršćanske demokracije udarili najvišje. Njihov cilj niso bili vsi ti ljudje, ki so z večjimi ali manjšimi odgovornostmi služili državi, pač pa demokratični red italijanske republike, nastale v odporu proti fašizmu in v treh desetletjih delovnih bojev.

Tudi tokrat so vsi delovni ljudje v spontano splošno stavko izpricali svoj gnev zaradi krutega zločina in potrdili svojo strnjeno okoliščino demokracije. Nema prisotnost množic na ulicah in trgih, kjer nam pomeni predvsem zmago razuma in odločnosti nad besom in trdnostjo osamljenih morilcev je dokaz, da zločinci niso dosegli svojih ciljev. Prej ali slej bodo teroristi morali odgovarjati pravici za kri, ki so jo prelili, toda prvi ki je neizprosno obsodil prav proletariata, na katerega so se zamenjali.

Niso ustrelili ljudstva, niso zrahljali enotnosti demokratičnih sil, niso razparali družbenega tkiva in razvalnili zavesti. Zadal so nam nekaj težkih udarcev, prizadeli hude bolečine, toda niso omajali trdnosti republike, vere v demokracijo, ki edina lahko omogoči premostitev trenutnih težav in zagotovi polno družbeno pravičnost.

Nismo pozabili, da je 16. marca, ko so teroristi ugrabili Alda Mora, bil pomemben njegov sprejem, bil v parlamentu formalno oblikovana nova vladna večina ljudskih in demokratičnih sil. To večino je, umerenostjo in državnosti obet, oblikoval tudi Aldo Moro. Ugrabitve rdečih brigad so mu očitali, predvsem to in z vsemi sredstvi nazadnje sedem tednov skušali razbiti akcionarni solidarnost. Zato ni o reorganizaciji nobene dvoma. Italija so skušali — in se bodo — pahiti v kaos in v duševni objem reakcionarnih ustolencev.

V tem tragičnem trenutku, ko bodo za nujno kratek čas prevladala splošna čustva, mora biti odločen in odločen. Prevladati mora zavest odgovornosti do demokracije in smeta prepuščati malodušju in pasivnosti, pač pa morata ukrepati in sprejemati, da je tudi in predvsem od reševanja krize družbenih in gospodarskih problemov odvisno izkorenjenje klic nasilja in terorizma.

Sedaj, ko rdeče brigade ne razpolagajo s pomembnim talcem, za morebitno za njegovo življenje je največje nevarnost preiskava. Organi javne varnosti, sodstva, varnostne službe morajo v najkrajšem času izslediti in predati pravici ugrabitelja Alda Mora, morilce iz Ulice Fani, lečarje in kurirje rdečih brigad, predvsem pa njihov operativni center in še neznan politični vodstvo. To je glavni cilj, katerega mora biti tudi državni organi kos splošnem sodelovanju vseh državljanov. Samo če bodo vse stvarne varnostne organe zaslužili podporni javnosti. Preostali bodo močni zgrešeno represivno miselnost, sistemu udrihanja na slepo, ki v

skoraj dveh mesecih niso obrodili najmanjšega sadu.

Vlada, ki je dolžna usmerjati silo javne varnosti, ne sme podležiti skušnjavi, da bi z izrednimi zakoni in omejevanjem splošnih svoboščin nadoknadila pomanjkljivosti svojih organov, kajti tako bi samo metala javnemu mnenju pesek v oči, teroristom pa dajala spodbudo.

Hladnokrvni umor predsednika KD Alda Mora je morda vendarle odprl oči tudi tistim, predvsem med študirajočo mladino, ki so slepomišlji z geslom eniti z državo, niti z rdečimi brigadami. Zavedati se bodo morali, da so pred izbiro med terorizmom in demokracijo, kajti dvomnost in strpnost do nasilnežev sta bili doslej voda, v kateri so lahko plaval rdeči brigadisti in v kateri so reakcionarne sile ribarile v kalnem.

V tem tragičnem trenutku se čutimo še posebej upravičene, da kot dnevniki Slovencev v Italiji poudarimo, da smo Slovenci negledne na strankarske in ideološke razlike enotno na strani demokratičnih sil v državi, ker se zavedamo, da bodo samo v demokratični družbi in v rešitvi njenih odprtih problemov lahko rešena tudi naša življenjska vprašanja.

ENOTNOST ITALIJANSKEGA LJUDSTVA PRIČA O IZOLACIJI TERORISTOV

Spontane manifestacije v vseh mestih
Ogorčenje voditeljev političnih strank

Poziv predsednika Leoneja - Izjave tajnikov strank - Seja vlade - Sporočilo Morove družine - Prizadetost papeža Pavla VI.

RIM — Gnev, ogorčenje, moralna obsodba, odločna zahteva, naj organi javne varnosti vendar izsledijo morilce in njihove voditelje, obenem pa globoka žalost, potrtost, solidarnost z voditelji KD ter zaskrbljenost za usodo demokratične republike in torej poziv ljudstvu, naj bo v teh težkih trenutkih strnjeno in budno: to je, v kratkih stavkih smisel prvih reakcij javnosti in političnih osebnosti na vest o najdbi trupla ubitega Alda Mora.

Po vsej Italiji je v popoldanskih urah, še preden je tajništvo sindikalne federacije izdalo ustrezna navodila, zamrla vsakršna dejavnost. Delavci so zapustili tovarne in se v središčih podali v mestna središča. Ljudje so se zgrnili na ulice, marsikateri z radijskimi sprejemniki, da bi sledili razvoju položaja.

Ob petih popoldne se je delo ustavilo. Po vseh mestih so se na vseh glavnih trgih desetisočglave množice zbrale na spontanah manifestacijah, kjer so spregovorili župani, predsedniki deželnih vlad in tajniki KD. V Turinu se je zbralo 40 tisoč ljudi na Trgu San Carlo, sto tisoč v Milano, 50 tisoč v Bologni, prav tako v Genovi, Perugiji, Firencih in drugih mestih. V Genovi so na ladajah izobesili zastave na pol droga, v Neaplju je običajni policijci vrvež povsem utihnil.

V Rimu se je ogromna množica zbrala na trgu pred Kolosejem, kjer sta spregovorila župan Argan in predsednik deželne skupščine Santa-relli.

Medtem ko je delovno ljudstvo po vsej Italiji dokazalo, da je strnjeno okoli simbolov odpravnosti, demokratičnih krajevni uprav in z rdečimi, belimi in državnimi zastavami izpraznilo sečnjake tako pomembno enotnost, so politični voditelji demokratičnih strank dali prvo oceno dogodka.

PRVI ODGOVOR DELAVCEV NA GNUSNI ZLOČIN

SINDIKALNA FEDERACIJA
PROGLASILA SPLOŠNO STAVKO

RIM — Takoj po objavi vesti o tragični najdbi Morovega trupla se je sestalo tajništvo federacije CGIL, CISL in UIL, ki je kot odgovor na gnusni zločin takoj proglasilo splošno stavko od 16. do 24. ure za vse delavce, razen za one javnih služb in za uslužbence informacijskega sektorja. Tajništvo federacije je proglasilo tudi dvurno stavko za danes jutri, ko bodo v vseh tovarnah in na delovnih mestih delavske skupščine.

Sindikalna federacija je skupaj s proglasitvijo splošne stavke objavila sporočilo, v katerem izreka sožalje in solidarnost Morovi družini in KD ter poziva delavce, naj v tem za državo tako težkem trenutku trdno stojijo na braniku — tako na delovnem mestu kot v družbi — demokratičnih ustanov ter naj vztrajajo v boju proti terorizmu.

Se pred proglasitvijo splošne stavke so delavci v skoraj vseh italijanskih tovarnah že takoj po objavi vesti o umoru množično zapustili delovna mesta ter spontano organizirali sprejeme in delavske skupščine. Na pobudo sindikatov, pa tudi krajevnih uprav, so bile v večernih urah v vseh večjih mestih množične manifestacije, na katerih so obsodili zločin rdečih brigad ter potrdili angažiranost v obrambi demokratične ureditve države.

Predsednik republike Giovanni Leone je izvedel za odkritje Morovega trupla in, v prvem trenutku napovedal za prve popoldanske ure televizijski govor. Pozneje so agencije objavile njegov poziv, v katerem pravi, da so Morovi morilci «zveri, ki niso prislunili niti po zivu vsega človeštva». Toda prav človeštvo, ki je že okusilo krutost podobnih nestvorov, dobro ve, da bodo prej ali slej pokopani v pozabi. Odgovor na zločin ni v nevtalnosti, ki je nedopustna, pač pa v tem, da vsak naredi svojo dolžnost, do konca.

Tajnik KD Zaccagnini je izvedel za tragično vest, ko je predsedoval seji demokratičnega vodstva v palači na Trgu del Gesù. Prekinil je sejo, nato pa seznanil ostale člane vodstva. Pozneje je časnikiarjem dejal le, da mu je vest o umoru Alda Mora preklala srce in da zato «nima besed, s katerimi bi izklical svojo bolečino».

Tajnik KPI Berlinguer, ki je kmalu po najdbi Morovega trupla sklical sejo vodstva partije, je izjavil, da je «padel velik demokracije».

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Rdeči brigadisti zapustili Morovo truplo v prtljažniku rdečega renaulta v neposredni bližini sedežev KD in KPI - Mora so umorili z rafalom iz brzostrelke v srce - Avto s truplom odkrili po anonimnem telefonskem obvestilu malo pred 13. uro - Množičen odgovor delavcev po vsej državi

RIM — Petinpetdeset dni po ugrabitvi predsednika kršćanske demokracije Alda Mora in pokolu njegovega spremljevalca v Ul. Fani so rdeče brigade zaključile zločinski izsiljevanje države in demokratičnih sil z novim, še bolj ogabnim zločinom: umorom svojega talca. Njegovo truplo je policija našla v prvih popoldanskih urah v Ul. Caetani, središčni rimski uličici, na pol poti med Ul. Botteghe oscure, kjer ima sedež komunistična partija, in Trgom Gesù, kjer je osrednji sedež kršćanske demokracije. Vest o dramatičnem epilogu najhujšega terorističnega napada na italijansko demokracijo v zadnjih letih se je kot blisk razširila po Rimu in po državi. In reakcija delovnih ljudi, na prednjih sil in vseh demokratov je bila takojšnja: kot 16. marca so delavci spontano zapustili delovna mesta, da bi s svojo prisotnostjo na ulicah in trgih izpričali neizprosno obsodbo podlega zločina in s tem zopet dokazali, da delavski razred nepreklicno zavrača metode boja in ideologijo rdečih brigad. Soglasna je bila tudi obsodba demokratičnih strank in sindikatov: naklep podlih zločincev ni uspel in ne sme uspeti.

Prve novice o umoru predsednika kršćanske demokracije so pronicile le malo pred 14. uro. Časnikarji, ki so kot običajno čakali na razplet dogodkov na kvesturi, so okrog 13.45 zvedeli, da so v neposredni bližini komunističnega sedeža našli neidentificirano truplo. Nekaj minut pozneje uradna potrditev: teroristi so ubili Alda Mora. Njegovo truplo so našli v prtljažniku starega rdečega renaulta-4, ki je bil parkiran v Ul. Caetani. Obrabljena odeva mu je prekrivala bled in neobrit obraz, srca je bila prepojena s strjeno krvjo, roke še videnjene v verigo.

Zaenkrat ni še točno znano, kako je policija našla avto in Morovo truplo. Po nekaterih govoricah naj bi letiči oddelk rumske kvesture malo pred 13. uro dobil anonimno telefonsko sporočilo, da je v Ulici Caetani avto s peklenim strojem. Po drugih vesteh, naj bi policija prestregla podobno sporočilo teroristov najzgodnejšem predsedniku KD, po tretjih pa naj bi rdeče brigade telefonirale demokratičnemu vodstvu, da je «zadnje sporočilo v Ul. Caetani». Podobna obvestila naj bi dobilo tudi glasilo kršćansko-demokratske stranke «Il Popolo» in letiči oddelk kvesture.

V nekaj trenutkih so policija in karabinjerji obdali to tesno, stransko uličico z nepredimnim obročem. Prvim agentom so se v kratkem pridružili vodilni funkcionarji, sodniki, parlamentarci in ministri, župan Giulio Carlo Argan, podtajnik Evangelisti. In ravno on je prvi potrdil dramatično vest: «Je on, je Moro».

Peščica mimoidočih radovednežev je v kratkem času prerasla v o-

Petkrat je bil predsednik ministrskega sveta, šestkrat zunanji minister, dvakrat minister za šolstvo in enkrat za pravosodje, od oktobra 1959 do decembra 1963 je vodil politično tajništvo kršćanskodemokratske stranke od marca predlaskim (13. kongres KD) pa je bil na čelu strankinega usrednjene sveta. To so najpomembnejši mejniki dvaintridesletnega političnega udejstevanja pokojnega Alda Mora, nedvomno enega najplujnejših državnikov, kar jih je premožna potojna Italija. Ko mu ne bi teroristična smrt preprečila življenjske niti, bi se pokojni verjetno povzpeli do najvišje državne funkcije, republiškega predsedstva.

To pa spričo velikega ugleda, ki ga je užival ne le med somišljeniki, temveč tudi v nasprotnih političnih taborih, a še predosem zaradi zašluge, da je s svojo trezno preračunljivostjo, globoko intuicijo, daljnovidnostjo in smislom za stvarnost znal spretno in mimo pretežav povleči izrazito protikomunistično ravnanje stranko, kot je bila vselej

KD, z njenih okostenelih pozicij na teren strpnega sočutja z levico. Ne pre pozabiti namreč, da je bil 1. 1963 prav Moro pobudnik vladnega sodelovanja s socialisti v formuli leve središče in da je februarja leto zopet on preprečil veljake KD o nujnosti sodelovanja s komunisti. Slo je za zgodovinski dogodek, ki je odprl KPI pot do parlamentarne večine. Neistovetene sile znotraj in zunaj države, ki se z novo stvarnostjo nikakor ne morejo sprijazniti, so hotele na enak način zaustaviti pot demokracije. Še ena razvoja po Morovi zamisli, ki edini lahko v danh razmerah pripomore do izhoda iz težke politične, gospodarske in moralne krize. Te sile so pa upobile človeka, nikakor ne splošne zavesti bolj kot kdaj koli poprej strnjene prebivalstva, da je treba nadaljevati vztrajno po njegovi poti.

Pokojni je bil rojen v družini šolskega nadzornika 23. septembra 1916 na skrajnem jugu, v Maglieu (pokrajina Lecce v Apuliji). Diplomiral je v pravi ter opravljal tako odvetniški kot poklic rednega univerzitet-

NA SEDEŽU KD

RIM — Malo pred 15. uro stopimo v palačo na Piazza del Gesù, kjer je sedež kršćanske demokracije. Prvi, ki ga srečamo, je Zaccagnini. Demokratični tajnik počasi stopa po stopnicah, oči ima uprte predse, da bi prikri svoj čustva. V veži stopi v belo salotto, na zadnji sedeži, z roko si prikriva oči in bruhne v predlogo zadržani jok. Medtem ko se avtomobil odpravi proti Montecitorio, niče od kronstov si ga ni upal karkoli vprašati. Ves prizor se je odvil v skoraj nerealnem vzdušju, v popolni tišini kljub desetinam oseb, ki so se se zbrale v notranji veži palače.

Truplo Alda Mora so našli komaj dvesto metrov od tu. Ulica Caetani predstavlja osnovnico trikotnika, katerega vrh je prav Piazza del Gesù, tretji kot pa predstavlja sedež KPI v Ul. delle Botteghe oscure. Izбира brigadistov pomeni novo klopoto za

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Truplo Alda Mora v prtljažniku rdečega renaulta

(Telefoto ANSA)

Snovalec nebolečih preokretov

Petkrat je bil predsednik ministrskega sveta, šestkrat zunanji minister, dvakrat minister za šolstvo in enkrat za pravosodje, od oktobra 1959 do decembra 1963 je vodil politično tajništvo kršćanskodemokratske stranke od marca predlaskim (13. kongres KD) pa je bil na čelu strankinega usrednjene sveta. To so najpomembnejši mejniki dvaintridesletnega političnega udejstevanja pokojnega Alda Mora, nedvomno enega najplujnejših državnikov, kar jih je premožna potojna Italija. Ko mu ne bi teroristična smrt preprečila življenjske niti, bi se pokojni verjetno povzpeli do najvišje državne funkcije, republiškega predsedstva.

To pa spričo velikega ugleda, ki ga je užival ne le med somišljeniki, temveč tudi v nasprotnih političnih taborih, a še predosem zaradi zašluge, da je s svojo trezno preračunljivostjo, globoko intuicijo, daljnovidnostjo in smislom za stvarnost znal spretno in mimo pretežav povleči izrazito protikomunistično ravnanje stranko, kot je bila vselej

KD, z njenih okostenelih pozicij na teren strpnega sočutja z levico. Ne pre pozabiti namreč, da je bil 1. 1963 prav Moro pobudnik vladnega sodelovanja s socialisti v formuli leve središče in da je februarja leto zopet on preprečil veljake KD o nujnosti sodelovanja s komunisti. Slo je za zgodovinski dogodek, ki je odprl KPI pot do parlamentarne večine. Neistovetene sile znotraj in zunaj države, ki se z novo stvarnostjo nikakor ne morejo sprijazniti, so hotele na enak način zaustaviti pot demokracije. Še ena razvoja po Morovi zamisli, ki edini lahko v danh razmerah pripomore do izhoda iz težke politične, gospodarske in moralne krize. Te sile so pa upobile človeka, nikakor ne splošne zavesti bolj kot kdaj koli poprej strnjene prebivalstva, da je treba nadaljevati vztrajno po njegovi poti.

Pokojni je bil rojen v družini šolskega nadzornika 23. septembra 1916 na skrajnem jugu, v Maglieu (pokrajina Lecce v Apuliji). Diplomiral je v pravi ter opravljal tako odvetniški kot poklic rednega univerzitet-

neg profesorja kazenskega prava in kazenskega postopka. V času fašistične strahovlade je bil med redkimi razumniki, ki niso delovali v fašističnih organizacijah, saj se je vključil v gibanje študentske katoliške mladine.

Politično kariero je pričel 2. junija 1946 kot poslanec v ustavodajni skupščini, kjer je neposredno sprejel šestdeset ustavodajne listine, hkrati je bil izvoljen za podpredsednika demokratičanske skupine. Aprila 1948 je stopil priče v poslansko zbornico kot član komisije za zunanje zadeve, nekoliko pozneje pa je postal podtajnik in zunanji ministrstvu pete De Gasperijske vlade. Sledile so druge ministrske funkcije, dokler se ni pričela zgradba strogega centrista temeljito majati. Spričo pritiska levice je februarja 1959 Fanfani odstopil z mesta predsednika ministrskega sveta (nasledil ga je Segni), kot tudi od položaja političnega tajnika KD, ki ga je odstopil Moro. Le-ta je vodil tajništvo do decembra 1963 in bil med-

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Delovni kolektiv Primorskega dnevnika in Založništva tržaškega tiska odločno obsoja umor predsednika Kršćanske demokracije Alda Mora kot podel in zločinski napad na državo in na njene demokratične ustanove. Teroristi Rdečih brigad, ki se samovoljno proglašajo za avantgardno delavskega razreda, so dejansko eden najnevarnejših sovražnikov delovnega ljudstva in nimajo nič skupnega s proletariatom ter z naprednimi silami, ki so z odpravnimi gibanjem, iz katerega izvira tudi naš Primorski dnevnik, postavile temelje demokracije državi.

Delovni kolektiv Primorskega dnevnika in Založništva tržaškega tiska se pridružuje izraznim sindikalnim organizacijam, ki so z odpravnimi gibanjem, iz katerega izvira tudi naš Primorski dnevnik, postavile temelje demokracije državi.

Uredniški odbor
Primorskega dnevnika
Tovarniški svet
Založništva tržaškega tiska

Ves demokratični Trst ogorčeno obsoja zločin in zavrača terorizem

Demokratični Trst je večeraj spontan reagiral na grozljivo vest o umoru predsednika KD Alda Mora. Ljudje so se začeli zbirati po ulicah, trgovine in javni lokali so začeli zapirati svoje obrate, delavci so na poziv enotne sindikalne organizacije zapustili delovna mesta in se s transparenti podali v skupinah na Trg Goldoni. Med njimi so bili delavci Tovarne velikih motorjev, Stock, Tovarne VM, bivše Vetrobel, predstavniki enotne sindikalne federacije in demokratični strank. Študentska in delavska mladina je delila letake, v katerih je izražala svojo obsojnost nad zločinom in obsojnost političnega terorizma, katerega edini cilj je uničiti demokratično družbeno ureditev in obnoviti mračno obdobje nasilja, ki ga naši ljudje ne bodo nikoli pozabili. Prav mladina je večeraj pokazala, v kakšni meri se tega zaveda. Dokazala je, da predstavlja obrambo in jamstvo za demokracijo, ki je v zadnjih mesecih šla skozi hude preizkušnje, ki pa niso načele, marveč se bolj uvrstile.

Na zborovanju na Trgu Goldoni je v imenu enotne sindikalne federacije CGIL, CISL in UIL najprej spregovoril pokrajinski tajnik CISL Bruno Degrossi, ki je pozval k okrepitevi boja in mobilizaciji: demokracijo branimo z izvajanjem reform, z zaposlitvijo, z demokracijo samo, s tisto ureditvijo, ki je izšla iz odprtega gibanja. Degrossi je poudaril, da je sedanja tragedija obenem tudi izjav demokracije silam in zaključil, da sedanji trenutek, v vsej svoji tragediji in resnosti, ne potrebuje izjemnih posegov in posebnih zakonov, pač pa dosledno izvajanje ustave.

Za njim je povzel besedo predsednik občinskega antifašističnega odbora in tržaški podžupan Giorgio Cesare, ki je izrazil sožalje in solidarnost prizadetih družin in obenem pozval politične stranke k okrepitevi boja za obrambo demokracije. Prav iz takih trenutkov moramo črpati nauk, kako graditi demokracijo, novo Italijo.

Zadnji je spregovoril pokrajinski tajnik kršćanske demokracije Dario

Predstavniki KD so sinoči položili venec pred spomenik pri Sv. Justu

minalec, ki so sedaj še bolj izolirani; v tem trenutku je treba rešiti dosedanje pridobitve in kreniti naprej.

Med zborovanjem so pripadniki tržaške federacije «Democrazia proletaria» delili letake, v katerih se kljub obsojanju zločina dejansko ločujejo od ogromne večine tržaškega proletariata in vseh demokratičnih sil, saj v njih pozivajo na boj proti vsem oblikam zatiranja, proti vladi in večini, ki jo omogoča. Vsebinski letakov je med prisotnimi naložila na odprto in zgražanje.

Delavci so bili torej med prvimi, ki so pokazali svojo zavest in budnost. Tako so v ladjedelnici Alto Adriatico nemudoma sklicali zborovanje, katerega se je udeležil tudi miljski župan Bordon, po zborovanju pa so v sprevidu odšli do spomenika padlim in do krajevnega sedišča kršćanske demokracije, kjer so ji izrekli svojo solidarnost.

Zaradi umora Alda Mora so bile večeraj odpovedane vse prireditve. Tako se je tudi Slovenski klub pridružil ogorčenju in žalovanju italijanske javnosti in opovedal sinočno prireditev posvečeno 100-letnici rojstva Otona Zupanciča.

Včeraj bi moralo tudi nastopiti v Kopru Stalno gledališče Furlanije. Juljske krajine iz Trsta z Goldoni jevo komedijo «Ljubosumne žene», v naslednjih dneh pa še v Piranu, Poreču, Pulju, v Labinu in na Reki. Umetniško vodstvo gledališča je sklenilo turnejo v znak žalovanja odložitve na kasnejši datum.

Manifestacije in shodi bodo tudi v teku današnjega dne. Vsedržava sindikalna zveza je napovedala dveurno splošno stavko od 10. do 12. ure. Med stavko bodo v tovarnah zborovanja in shodi, vendar ni so predvideni sprevidi.

Izredne seje na občinah in na tržaški pokrajini

Kmalu po zaključku sindikalne manifestacije na Trgu Goldoni se je sestel tržaški občinski svet. Vidno ganjen in potrt je župan Spaccini dejal, da bi morala biti ta seja posebnoma pomembna, ker bi zaključevala več kot petletni delavni mandat, poteka pa v najbolj tragični urbi bridkosti. Obudil je spomin na Mora, ki je vodil novembra 1972 shod v Rossettuji v podporo njegove zadnje županske kandidature, danes pa mora prav on počastiti njegovo spomin, potrjujoč z obnovljeno močjo obsojnosti nasilja, ki jo je bil svet prisiljen že tolikokrat izreči. Poklonil se je muži poslanca Mora in njegove družine, ki prizadeva vso državno skupnost in jo navdaja z žalostjo in tesnobo, tako poudaril je trdno in odločno voljo občine in vse demokratične javnosti, da nadaljuje in napreduje v naporih za ustvarjanje boljše države.

Po teh kratkih občutenih besedah je župan sporočil, da so se načelniki svetovalskih skupin dogovorili o določitvi seje na danes, ko bodo v prvem, izrednem delu počastili spomin umorjenega državnika, v drugem delu pa bodo opravili še preostalo upravno delo, z odobritvijo nekaj sklepov, ki so temeljne važnosti za delovanje uprave.

Na tržaški pokrajini je odbor prekinil sejo, poslal solidarnostno brzojavko krajevemu vodstvu KD in sklenil sklicati za danes izredno žalno in protestno sejo pokrajinskega sveta, da se oddolži sromu poslanca Mora. Predsednik Ghersi je izdal izjavo, v kateri izraža najgloblje žalost ob krutem umoru poslanca Mora in solidarnost družini in KD, ki sta tako hudo prizadeti. Enotnost demokratičnih sil, budnost delovnih ljudi in odločna obnova politične pobude niso bile nikoli tako potrebne, kot v tem trenutku — zaključuje predsednik pokrajine — da zaustavimo strategijo terorja, premagamo vsako izživljanje in obranimo republiške ustanove.

Danes se sestanejo na izredne seje tudi sveti v vseh okolišnih občinah. Že večeraj so se po grozni vesti o krutem uboju sestali na nujnih poslah občinski odbori, ki so izrazili najodločnejšo obsojnost kriminalnega dejanja teroristov in pozvali prebivalstvo, naj se udeleži množično izrednih občinskih skupščin. V Nabrezini je občinski odbor izrazil sožalje

Žalne zastave na palači Diana maša zadušnica in tihi sprevod

Palača Diana na Trgu San Giovannija, tržaški sedež Kršćanske demokracije, je nekaj minut pred minico, odkar je napovedovalec italijanske televizije posredoval državni vest, da so v Rimu našli truplo Alda Mora, ko so se na strankinem sedežu začeli zbirati pokrajinski in deželni voditelji KD. Pokrajinskemu tajniku Rinaldiu in deželnemu tajniku Coloni sta sprejela tudi delegacijo SKGZ: lonju so se kmalu pridružili člani tajništva in številni strankini izvoletniki predstavniki. Telefoni so brneli; prvi izrazi solidarnosti, povpraševanje po zadnjih vesteh, napovedi številnih manifestacij. Na dolgem hodniku v drugem nadstropju palače Diana maso žalostnih obrazov. Lestovni in tudi zaskrbljeni. Vest o umoru predsednika Kršćanske demokracije je globoko pretresla vso javnost, tukaj, na strankinem sedežu pa je občutila težno vzdušje. Mnogi izmed tržaških stranknikov, mnogi so sodelovali z njim še od časa, ko je bil strankni tajnik.

V palači Diana so prinesli izraze solidarnosti številni predstavniki oblasti ter družbenopolitičnega življenja. Predsednik deželnega sveta Pittoni, predsednik deželnega odbora Comelli, predsednik pokrajine Ghersi, župan Spaccini, pokrajinski in deželni tajnik KPI Rossetti in Cuffaro, deželni tajnik PLI Trauner,

deželni svetovalec PRI Bertoli, pokrajinski tajnik PRI Suklan, deželni tajnik PSDI Bianchi in podžupan Cesare, pokrajinski tajnik PSI Carbone, deželni tajnik SSK Štoka, tajniki vseh treh sindikalnih organizacij Degrossi (CISL), Burlo (CGIL) in Fabricci (UIL), delegacija združenja časnika, Rinaldi in Coloni sta sprejela tudi delegacijo SKGZ: «Vsa udeležba demokraciji prizadeva tudi nas Slovence in Aldo Mora je bil nedvomno ena vodilnih osebnosti italijanske demokracije, ki jo sestavljamo tudi mi».

Podpredsednik deželnega odbora Nereo Stopper je telefoniral iz Münchena, kjer se mudi po službeni dolžnosti.

V sosednji sobi medtem že pripravljajo vse za večerni sprevod od Sv. Antona do Sv. Justa. Na dvoriku so pripeljali črne trakove na strankine prapore, medtem ko so na pročelju palače Diana že malo po 14. uri izobesili državno zastavo, tržaški in strankni prapor na pol droga. V večji so se vsi popoldan in tudi v večernih urah vrstili številni Tržačani, ki so s podpismi v spominski knjigi počastili spomin Alda Mora.

Ob 19. uri, po kratki seji občinskega sveta, so se strankni voditelji podali v cerkev sv. Antona. Med maso ki jo je daroval msgr. Bosso, so prebrali tudi poslanico škofa Bellonija, ki ga ni v Trstu: «Tosno mi je pri srcu v teh trenutkih... Umor Alda Mora ponovno odpira rano, ki jo je povzročil umor njegovih petih stražarjev». In nato, po koncu maše, tih sprevod po mestnih ulicah do Sv. Justa, kjer sta Rinaldi in Coloni položila venec k spomeniku padlim. V palači Diana se dan še ni končal. Pozno v noč so brneli telefoni in prižgane luči so pričale o tem, da je bil večerajšnji dan eden najtežjih in najboljstresnih v vseh povojnih letih. In to ne samo za kršćansko demokracijo.

Danes na šolah reden pouk

V šolah vseh vrst in stopenj bodo imeli danes reden pouk. Pač pa je minister za šolstvo Mario Pedini odredil, da ravnatelji lahko posvetijo današnji dan komemoraciji Alda Mora.

Sindikati CGIL-CISL-UIL tržaške univerze pa poziva vse učno in neučno osebje, naj se udeleži splošne stavke od 10. do 12. ure, ki jo je oklicala državna federacija CGIL-CISL-UIL. S tem bodo iskali odločno nasprotovanje terorizmu in se zavzeli za obrambo demokratičnih institucij in za napred državne politike. Ob 10. uri bo v veliki dvorani zborovanje, na katerem bo govoril predstavnik sindikalne zveze CGIL-CISL-UIL.

Enominutni molk v sodni palači

Med večerajšjo popoldansko razpravo na tržaškem prizivnem sodišču je odv. Carlo Amigoni predlagal enominutni molk v počastitev spomina na Alda Mora. V znak žalovanja je predsednik sodnega zbora dr. Zupin prekinil razpravo.

Deželni svet se bo poklonil spominu preminulega predsednika KD Alda Mora

Po presljudni vesti o usmrtni predstavniki KD Alda Mora je predsednik deželnega sveta Arnaldo Pittoni sklical sestanek načelnikov svetovalskih skupin v deželnem svetu. Ob tej priložnosti so vsi prisotni načelniki izrazili globoko sožalje svetovalcu Biasutiju ob tako težki izgubi, ki je prizadela KD. Na sestanku so sklenili, da se bodo na današnji seji svedeno spomnili Alda Mora: govorila bosta predsednik sveta Pittoni in predsednik odbora Comelli ter predstavniki svetovalskih skupin v deželnem svetu Furlanije-Juljske krajine.

Ko je predsednik deželnega odbora Comelli zvedel za tragično novico o usmrtni Alda Mora, je takoj

sklical sejo deželnega odbora, na kateri je dal naslednjo izjavo: «Pred tako tragično in nasilno smrtjo, pred tem zadnjim barbarovskim dejanjem, gre naša misel k človeku, ki smo ga poznali in ga spoštovali. Izražamo najgloblje sožalje družini in kršćanski demokraciji, ki sta v teh dolgih dneh preživljali težke trenutke. Tudi tista tanjša nit, na katero se je opiralo upanje, se je pretrgala. Nasilje in terorizem sta s svojim absurdnim načrtom zavrnila vsako možno pozitivno rešitev, ki ji jima je bila predce, na pa čeprav s spoštovanjem osnovnih principov ustave, na kateri stojijo demokratične ustanove. V tej tragediji, v katero smo vpleteni

tako kakor državljani kot politični, si moramo vzeti svoje odgovornosti in ostati zvesti tistim globokim idealom, ki nam jih jasno razrekuje naša vest».

V imenu svojih strank sta se tem besedam pridružila odbornika Del Mas in Mauro.

Politične stranke pozivajo demokratične sile k enotnemu odporu proti prevratništvu

Vest o zločinskem umoru A. Mora je večeraj popoldne sprožila takojšen odmev tudi v političnih krogih našega območja. Pokrajinski tajnik KD Rinaldi — je padel na fronti demokracije, kakor številni drugi, kakor don Minzoni, kakor Matteotti, kakor brezštevilni mučeniki odprdnosti, kakor naš Paolo Reti tukaj v Trstu, in tako ga hočemo častiti.

Tržaška federacija KPI je v prvih popoldanskih urah izdala letak, v katerem naglašala, da predstavlja Morov uboj kriminalen izjav človeštvu, demokraciji in republiki. V tem trenutku — pravi nadalje letak — je treba bolj kakor kdaj koli poprej uvrstiti enotnost delavskih množic in demokratičnih sil. Komunisti izražajo svojo polno in občutno solidarnost z družino posl. Alda Mora in kršćanskodemokratski stranki.

Deželni tajnik KPI Cuffaro pa je dal za radio in tisk daljšo izjavo, v kateri je naglasil, da se je v tem trenutku treba globoko zamisliti in iskati vzroke, ki so privedli do tega barbarstva. Prevratniške sile hočejo udariti po demokratični državi prav v trenutku, ko se med političnimi silami končno vzpostavlja nov odnos in ko se uresničuje proces enotnosti, ki edini lahko reši državo iz sedanje krize.

Izjavivši teroristov — je nadalje naglasil Cuffaro — je treba odgovoriti z okrepitevjo demokratičnih sil.

danes plačuje, je cena za rešitev demokracije in svobode v Italiji proti zločinskemu podvigu maloštevilne bande navadnih ubijalcev.

Aldo Mora — je na koncu dejal Rinaldi — je padel na fronti demokracije, kakor številni drugi, kakor don Minzoni, kakor Matteotti, kakor brezštevilni mučeniki odprdnosti, kakor naš Paolo Reti tukaj v Trstu, in tako ga hočemo častiti.

Tržaška federacija KPI je v prvih popoldanskih urah izdala letak, v katerem naglašala, da predstavlja Morov uboj kriminalen izjav človeštvu, demokraciji in republiki. V tem trenutku — pravi nadalje letak — je treba bolj kakor kdaj koli poprej uvrstiti enotnost delavskih množic in demokratičnih sil. Komunisti izražajo svojo polno in občutno solidarnost z družino posl. Alda Mora in kršćanskodemokratski stranki.

Deželni tajnik KPI Cuffaro pa je dal za radio in tisk daljšo izjavo, v kateri je naglasil, da se je v tem trenutku treba globoko zamisliti in iskati vzroke, ki so privedli do tega barbarstva. Prevratniške sile hočejo udariti po demokratični državi prav v trenutku, ko se med političnimi silami končno vzpostavlja nov odnos in ko se uresničuje proces enotnosti, ki edini lahko reši državo iz sedanje krize.

Izjavivši teroristov — je nadalje naglasil Cuffaro — je treba odgovoriti z okrepitevjo demokratičnih sil.

z obnovo države ob sodelovanju širokih ljudskih množic. Delavstvo in narod že opravljata svoje naloge v zaščito demokratičnih institucij: tako naj se obnašajo tudi vsi državni organi. Tudi v naši deželi gremo naproti težavnim dnevom. Upati je, da bodo skorajšnje volitve priložnost za premislek, pa tudi za mobilizacijo, okrepitev enotnosti in izpoved demokratične zvestosti.

Tudi tržaška federacija PSI je izdala letak, v katerem naglašala, da predstavlja umor Alda Mora zločin zoper demokracijo in svobodo ter proti republiki, ki se je porodila iz odprdnostnega gibanja. V tem dramatičnem trenutku je država dolžna odgovoriti v močjo svojih institucij in zakonov, izslediti in kaznovati krivice. Italijanski narod se mora strniti okrog demokratičnih strank.

Ob tragični vesti iz Rima — pravi po drugi strani poročilo, ki ga je sinoči izdal tiskovni urad tržaške PSI — so se vsi pokrajinski voditelji stranke zbrali na sedežu na Trgu Goldoni ter so se pozneje udeležili sindikalnega sprevida. Proti terorju in nasilju, pravi nadalje poročilo, se mora italijanski narod mobilizirati za reorganizacijo države in za globoko prenosno njenih gospodarskih in socialnih struktur. PSI izreka svojo solidarnost z varnostnimi silami, ki so morale doprinesti vsakega človeka v boju proti terorizmu in ki jim je treba omogočiti učinkovitost in delovanje, češar pa prav gotovo ni mogoče doseči z izrednimi ukrepi.

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti pa je v daljšem poročilu pravi, da je teroristična skupina rdečih brigad z zločinskim umorom A. Mora izpeljala svoj diabolni načrt, spocet 16. marca, do kraja. Ugrabiteli so se po 50 dneh navidezne pripravljenosti na pogajanja odločili za zločinski ukrep, s katerim hočejo dokazati, da se je treba proti demokratičnim državnim institucijam posluževati nasilja in terorizma in tako uveljaviti načelo, da namen posvečuje sredstva.

Italijansko ljudstvo je skoraj dva meseca v strahu in upu pričakovalo izid tega diabolnega spopada med silami demokratičnega reda in političnim terorizmom. Demokratične sile so odločno vztrajale v obrambi republike in njenih zakonov. Tega močnega orožja so se očitno zavedle tudi same rdeče brigade in zato sklenile tudi fizično uničiti demokratičnega državnika, misleč, da bodo s tem omajale demokracijo, temelje italijanske republike. Kot vsi prepričani demokrati, tudi Slovenska skupnost najodločnejše obsoja podlo početje rdečih brigad in izraža trdno prepričanje, da bodo sile terorizma prej ali slej porazene.

Slovenska skupnost poziva vse prebivalstvo, naj ostane mirno in s tem izpriča svojo demokratično in mo-

ralno zavest, ki odklanja vsako nasilje in vse oblike terorizma. Slovenska zveza stranke sta tudi izdala poročilo, v katerem se pridružujeta lovanju Kršćanske demokracije ob tragični izgubi predsednika Mora in hkrati sedaj pričakujejo, da bo država nastopala z isto učinkovitostjo in izprosnostjo proti terorizmu, s katerim so teroristi doslej izvedli svoje napade na javne delavce in zasebne državljane.

Zločin so ostro obsodili pripadniki tržaške sekcije «Lotta Continua», ki svojem poročilu izražajo zaskrbljenost, da bo posledice «zasebne vojne» državo in zločinsko bando rdečih brigad občutil vsi italijanski narod. «PDUP za komunizem» s svoje strani naglašala, da je Morov umor posledica dolgotrajne napetosti in napetosti odlašanja z reševanjem življenjsko važnih vprašanj. Zato je žal pravičnivo, da bomo sredi terorističnega gibanja še vrsto let, če ne bo kmalu, čimprej rešili teh problemov, klasi problema zaposlovanja mladine.

Zločin so ostro obsodili pripadniki tržaške sekcije «Lotta Continua», ki svojem poročilu izražajo zaskrbljenost, da bo posledice «zasebne vojne» državo in zločinsko bando rdečih brigad občutil vsi italijanski narod. «PDUP za komunizem» s svoje strani naglašala, da je Morov umor posledica dolgotrajne napetosti in napetosti odlašanja z reševanjem življenjsko važnih vprašanj. Zato je žal pravičnivo, da bomo sredi terorističnega gibanja še vrsto let, če ne bo kmalu, čimprej rešili teh problemov, klasi problema zaposlovanja mladine.

V Portorožu dvodnevno posvetovanje o izvajanju osimskih sporazumov

PORTOROŽ — V Portorožu se je večeraj začelo dvodnevno posvetovanje predstavnikov italijanskega zunanega ministrstva in zveznega sekretariata za zunanje zadeve SFRJ, na katerem obravnavajo vprašanja v zvezi z uresničevanjem osimskih sporazumov. Poseben poudarek gre reševanju narodnostnih vprašanj in sodelovanju na kulturnem, prostornem in znanstvenem področju. Jugoslovanska delegacija vodi svetnik v zveznem tajništvu za zunanje zadeve Silvo Devetak, italijansko pa ministrski svetnik pri italijanskem vladi Laurila. Pred razgovorom je vodja jugoslovanske delegacije Devetak izrazil italijanski delegaciji globoko sožalje ob smrti Alda Mora ter poudaril, da to pomeni veliko izgubo za demokracijo in Italijo. Skupno poročilo o javnosti o razgovorih bodo objavili po končanem zasedanju.

L. Omladič

Na sedežu KD je na razpolago mešanom spominska knjiga

Predsednik Ingrao 15. maja v Trstu

V okviru proslav ob 30-letnici italijanske republike bo v glavni dvorani tržaške univerze, v ponedeljek, 15. maja, ob 18. uri govoril predsednik poslanske zbornice posl. Pietro Ingrao.

JUTRI V KROZKU SALVEMINI Razprava o problemih dvojezičnosti pri nas

Na pobudo tržaške skupine Movimento di Cooperazione Educativa bo na sedežu krožka «G. Salvemini» na Korzu Italija 12, zadnje srečanje ciklusa o metodiki jezika, ki bo posvečeno specifičnemu jezikovnemu položaju pri nas. Govor bo tako o problemih dvojezičnosti in širše o problemih odnosov med slovensko in italijansko stvarnostjo, kot tudi o vprašanju vloge slovenskega oziroma italijanskega zbornega jezika. Srečanje bo jutri, 11. maja, ob 16. uri.

Razna obvestila

Slovensko društvo naravoslovcev in tehnikov prireja v petek, 12. maja, ob 20. uri v prostorih slovenske prosvete v UL Donizetti 3 pogovor o onemnežanju rakla. Vodi bo profesor Fr. Piščane, docent na tržaški univerzi.

TRAGEDIJA V TRŽAŠKEM ZALIVU Ribič mrtev pri brodolomu

Dve milj in pol od obale med Krizem in Nabrezino se je nenadoma potopila ribiška ladja

55-letni ribič Aroldo Bettoso iz UL Antenorei 9 je v dramatičnih okoliščinah izgubil življenje večeraj v zgodnjih popoldanskih urah pri brodolomu majhne ribiške ladje.

Njegova dva delovna tovaršila, 34-letni Gianpaolo Mancuso z Lonjerske ceste 220 in 31-letni Giovanni Degrossi s Trga Veneria 6, sta ga z izredni mraz napadla na gladi, dokler ni po naključju priplul mimo vlačilce: žal pa je Bettoso umrl, medtem ko je vlačilec Cyclops plul proti prvemu pomolu tržaškega pristanika. Mancuso in Degrossi so v bolnišnici dal prvo pomoč zaradi prenehanosti ter ju odsluovili s pronožno okrevanja v petih dneh.

Okoli 14.15 so mornarji z vlačilca Cyclops opazili tri mrtve v morju, približno dve milj in pol od obale med Krizem in Nabrezino. Dva mlajša, sta s težavo držala na ramenih tretjega; okoli njih so plavale razbitine čolna «Nuovo delfinio», ki se je potopil v nekaj minutah, verjetno takrat, ko so ribiči dvignili mreže na čoln. Baje so bile mreže pretežke, ker se je na njih nabralo precej blata.

Strokovni stiki in srečanja med predstavniki tržaške univerze in fakultetni jugoslovanske vseučilišče so v zadnjih letih na dnevnem redu in postajajo čedalje manj priložnosti. Nasprotno, prišlo je že do pravih programskih sporazumov. Pomembna pobuda je v tem okviru krajiški ciklus dveh predavanj o razvojnih težnjah in pridobitvah pedagoško-didaktičnega načrtovanja v SFRJ, ki sta ga za danes in jutri napovedala pedagoška fakulteta tržaške univerze in pedagoški odsek Sindikata slovenske šole. O reformi višje srednje šole v Jugoslaviji in o smernicah sodobne jugoslovanske didaktike bosta predavala izjemno hrvaška strokovnjaka dr. Pero Šimleša in dr. Vladimir Poljak. Prvo izmed dveh predavanj, ki sta namenjeni ne le tehnikom, pač pa tudi širši slovenski in italijanski javnosti, bo danes ob 16. uri v središčni stavbi tržaške univerze in sicer v dvorani Venezan, opremljeni za simultano prevajanje.

OBVESTILO SSŠ

Sindikati slovenske šole sporoča, da je izšel uradni list z odredbo za namestitve in supplence v osnovnih šolah. Odredba je na ogled na didaktičnih ravstavljenih. Rok za vlaganje prošnje zapade 30. maja. Obrazec za prošnje je na razpolago na sedežu Sindikata slovenske šole, UL, Filzi 8, od 12. t.m. vsak torek in petek, od 16. do 17. ure.

DANES IN JUTRI Predavanja o reformi višjih šol v SFRJ

Strokovni stiki in srečanja med predstavniki tržaške univerze in fakultetni jugoslovanske vseučilišče so v zadnjih letih na dnevnem redu in postajajo čedalje manj priložnosti. Nasprotno, prišlo je že do pravih programskih sporazumov. Pomembna pobuda je v tem okviru krajiški ciklus dveh predavanj o razvojnih težnjah in pridobitvah pedagoško-didaktičnega načrtovanja v SFRJ, ki sta ga za danes in jutri napovedala pedagoška fakulteta tržaške univerze in pedagoški odsek Sindikata slovenske šole. O reformi višje srednje šole v Jugoslaviji in o smernicah sodobne jugoslovanske didaktike bosta predavala izjemno hrvaška strokovnjaka dr. Pero Šimleša in dr. Vladimir Poljak. Prvo izmed dveh predavanj, ki sta namenjeni ne le tehnikom, pač pa tudi širši slovenski in italijanski javnosti, bo danes ob 16. uri v središčni stavbi tržaške univerze in sicer v dvorani Venezan, opremljeni za simultano prevajanje.

Kolektiv slovenskih študentov ekonomske fakultete vabi na razpravo o temi

«Volitve in delegatski odnosi v samoupravnem socialističnem sistemu»

ki bo v petek, 12. t.m., ob 20. uri v dvorani SPZ v Ulici sv. Frančiška 20 (II. nad.). O temi bo govoril Savin Jogan.

Prispevki

Nameste cvetja na grob predstavnika Zarka Raceta daruje Mica D. brila 5.000 lir za Dijsko matic. Nameste cvetja na grob draga Karla Odo daruje Ivanka Stibel, tisoč lir za Dijsko matic. V spomin na Zarka Raceta daruje Jeta Jevna in Franko Vitez 10.000 lir za SZ Bor. Ob 26. obletnici smrti Emilia G. dola daruje mama 10.000 lir za SZ Bor. Nameste cvetja na grob draga Raceta daruje Branko Pahor 5.000 lir za RMV. Nameste cvetja na grob draga pok. Josipa Sedmaka daruje mama in Grozdana Košta 10.000 lir za Glasbeno matico. Ravnatelj, učno in neučno osebje srednje šole «Fran Levstika» na P. srednje šole prof. Fedori Grevca slobo sožalje ob izgubi očeta.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
Kulturni dom

ALEKSEJ ARBUZOV
IRKUTSKA ZGODBA
drama v dveh delih

Prevod MILE KLOPČIČ
Scena in kostumi EDVARD ZAJEC

Glasbeni izbor in priredba ALEKSANDER VODOPIVEC
Koreografija JANEZ MEJAC
Asistent režije BORIS KOBAL
Režija MARIO URSIČ

V petek, 12. maja,
— ob 16. uri abonma red I
— ob 20.15 abonma red J

MOSKI PEVSKI ZBOR «TABOR»
OPČINE

Priredi v soboto, 13. maja, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah

KONCERT
MOSKEGA PEVSKEGA ZBORA
ZARJA IZ TRBOVELJ

Vljudo vabljeni!

PEDAGOŠKI ODESK
SINDIKATA SLOVENSKE SOLE
v sodelovanju s pedagoško fakulteto izraške univerze prireja dve predavanji o jugoslovanskem šolstvu, ki bosta v dvorani G. Vezanec - Piazzale Europa 1. Program: 10. maja ob 16. uri: «Preobrazba vzgojno-izobraževalnega dela v Jugoslaviji». Predaval bo dr. Pero Simčič — predsednik prosvetnega sveta SR Hrvatske in eden izmed najpomembnejših ustanoviteljev jugoslovanske didaktike. 11. maja ob 16. uri: «Značilnosti jugoslovanske didaktike v luči poglavitnih pedagoških smeri v inozemstvu». Predaval bo dr. Vladimir Poljak — prof. didaktike na filozofski fakulteti v Zagrebu in predstavnik oddelka za pedagogiko.

Mali oglasi

POTOVALNI urad Aurora išče deklo za pomoč v pisarni. Informacije pri Aurori, Ul. Cicerone 4.

RAI - ITALIJANSKA RADIOTELEVIZIJA

RAZPIŠUJE NATEČAJ ZA NAMESTITEV DVEH SLOVENSKEH PROGRAMISTOV ZA RADIO IN TELEVIIZIJO (zadnja bosta za načrtovanje, organiziranje, realizacijo in oddajanje radijskih in televizijskih programov). Delovno mesto bosta prevzela na delnem sedežu RAI v Trstu. Natečaj spada tudi v okvir priprave na oddajo 3. televizijskega omrežja.

Pogoji so naslednji:

1. Datum rojstva 1. 1. 1946 (starostna meja se zviša za eno leto za poročene kandidate in za vsakega otroka v breme prav tako za eno leto).
2. Visokoskolska diploma z redom najmanj 99/110 ali 88/100 (v primeru ocene izražene v stotinkah) ali pa diploma iz kompozicije, ki jo je izdal konservatorij ali enakovredna glasbena ustanova s končnim redom najmanj 9/10.
3. Znanje slovenskega jezika.
4. Izpitni program je na razpolago interesentom na tržaškem sedežu RAI — Radiotelevisione Italiana — delni sedež — Ulica Fabio Severo 7 — Trst.

Prošnje za priprave k natečaju naj kandidati dostavijo na zgoraj navedeni naslov najkasneje do 15. maja 1978.

BENESKI DNEVNIK

V ODGOVOR NA OKROŽNICO ODBORNIKA MIZZAU

Občini Sv. Lenart in Špeter Slovenov o zaščiti krajevnih slovenskih govoric

Dokumenta nista prišla v pošto za vidensko konferenco o etnično-jezikovnih skupinah, ker je ta že zaključila svoja dela. Stališča občine Špeter

Ceravno s precejšnjo in neoparjeno zamudo sta občini Sv. Lenart in Špeter Slovenov odgovorili na okrožnico delnega odbornika Mizzau o jezikovni preiskavi v Furlaniji-Juljski krajini. Dokument, ki pa ga delna komisija ne bo uporabila, ker je že zaključila svoja dela, poudarja, da je slovenska slovenska govornica slovenski del kulturnega premoženja teh ljudi in da bi njeno uporabo lahko ovrednotili z našim posebnim v okviru zaščite pristnih tradicij. Nadležni dolin; to bi bilo treba storiti v spoštovanju do skupnih duhovnih nagajen, ki so nastala v preteklosti dolgi zgodovinski, gospodarski in kulturni simbiozi s prebivalci furlanske nižine.

Dokumenta se malenkostno razlikujeta le v zaključnem delu; občinski svet Špeter Slovenov je, po predlogu manjšine, ubalil nekatere trditve in spremeni kak stavek. To pa v uganju, da bi na konferenci videnske pokrajine o etnično-jezikovnih skupinah nastale smeje, ki bi upoštevale osebnost vseh etničnih skupin v delu in da bi tam lahko ustvarili pogoje za brstitev. Obširno razviti jezik in skupno bo treba opraviti tudi na osnovi izjav, ki so prišle na dan med obravnavo dnevnih redov, zlasti glede pritiskov in vmešavanj od zunaj, ki so jih razni politični predstavniki v naših občinah tolmачili na drugačen način in katere so voili z drugačnim pristopom in namenom.

Stališča in potrebe inozemskih sekcij Zveze emigrantov

Načelniki inozemskih sekcij Zveze slovenskih emigrantov Furlanije-Juljske krajine, ki so se sestali 22. in 23. aprila v Benici, poudarjajo njihov popoln pristop politični liniji Slovenske kulturno - gospodarske zveze; nadalje poudarjajo nespremenljiv pluralistični značaj Zveze emigrantov, izražajo zadovoljstvo ob okrepitvi centralnega sedeža Zveze emigrantov, se obvezujejo, da bodo vedno več delovali v prid njihovih slovenskih sorodnikov, ki so emigrirali, tako da se utrjuje vezi med emigranti samimi in med temi in celotno narodno skupnostjo. Poleg tega predlagajo obveščevalna sistematizacija Slovencev in italijanske domovine, da bi upoštevali tudi naraščajoče potrebe obveščanja, ki jih imajo Slovenci, ki so razpršeni po Evropi.

V Čedadu kmalu srečanje s sindikalisti iz Belgije

Čedadski patronat INAC priredi v petek, 19. maja, ob 18. uri v dvorani Delavškega društva (Società operaia) v Čedadu, srečanje z belgijskim sindikatom «Centrale Syndicale des Mineurs». Na srečanju

Kot običajno se je včerajšnja seja delnega sveta pričela z odgovori na interpelacije in vprašanja. Med drugim je odbornik za prevoze Gino Cociani odgovoril na vprašanje svetovalec Pascolata (KPI), Marlinisa (KD), Ermana (PSI) in Puppinijeve (MF), o nevdzrženem stanju, ki je nastalo na obmejnem prehodu na Kokovem. Kot znano, se je medtem položaj na mednarodnem mejnem prehodu normaliziral, odbornik Cociani pa je opisal vse korake, ki jih je naredil v prejšnjih dneh in pri tem nanizal vrsto pobud, ki bi jih treba izpeljati, da bi bil vprašanje dokončno rešeno.

Skupščina je nato nadaljevala svoje zakonodajno dejavnost. Najprej je z večino glasov odobrila zakon, s katerim se dopolnjuje že obstoječa določila o profesionalnih seznamih kmetijskih delavcev, nato pa še zakon, ki predvideva dodelitev finančnih nakazil občinam in pokrajinskim upravam, kot predvi-

Včeraj - danes

Danes, SREDA, 10. maja

Sonce vzhaja ob 4.40 in zatone ob 19.22 — Dolžina dneva 14.42 — Luna vzhaja ob 7.10 in zatone ob 22.16.

Jutri, ČETREK, 11. maja

ZIG

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 19.5 stopnje, najnižja 13.4, ob 13. uri 19.4 stopnje, zračni tlak 1009.5 mb ujeten, vlaga 63-odstotna, nebo 8 desetnih oblakov, padlo je 0,1 mm dežja, veter severozahodni 11 km na uro, morje skoraj mirno, temperatura morja 16.2 stopnje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 9. maja 1978 se je v Trstu rodilo 7 otrok, umrlo pa je 13 oseb.

RODILI SO SE: Alessandro Capelli, Marco Degrassi, Gleb Verč, Andrea Vescevo, Jessica Murgolo, Elena Crociati, Mara Ruzier.

UMRLI SO: 69-letni Angel Kosuta, 68-letni Romeo Bidoli, 85-letna Ivanka Gojca vd. Bevk, 64-letni Friderik Zerjal, 91-letna Bortolina Potocco vd. Stefani, 71-letna Maria Barut, 69-letna Maria Pressi por. Monti, 69-letni Marco Gurishevich, 68-letni Karel Ota, 79-letni Giovanni Pacorini, 66-letni Oliviero Panicali, 75-letni Onofrio Sina, 83-letna Maria Cristina Vitagliano.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)

Ul. Dante 7, Istrska ulica 7, Erta S. Anna 10, Ul. S. Cillino 36, (od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)

Ul. Ginnastica 6 in Ul. Cavana 11.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)

Ul. Ginnastica 6 in Ul. Cavana 11.

LEKARNE V OKOLICI

Boljence: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosekt: tel. 225-141; Božje polje Zgonik: tel. 225-598; Nabrežina: tel. 200-121; Sečljan: tel. 209-197; Zavrje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

OSMICA

PEPI SANCIN - SARNEK
Dolina št. 112

bo danes odprl osmico.

Toči belo in črno vino.

GORISKI DNEVNIK

IZJAVE TAJNIKOV STRANK IN ŽALNA KOMEMORACIJA ZA ALDOM MOROM

DEMOKRATIČNE SILE V DRŽAVI SE MORAJO BORITI ZA UTRDITEV REPUBLIŠKEGA REDA V ITALIJI

Solidarnostna izjava novogoriškega župana Jožeta Šušmelja
Izjava SKGZ - Danes izredna seja občinskega sveta v Gorici

Tudi v Gorici so ljudje včeraj popoldne, ko so v izrednih oddajah televizijskih in radijskih dnevnikov izvedeli za zločinski umor demokratijskega voditelja Alda Mora, o stali zapreženi. Upali so, da ga bodo tako zvržili reči brigadisti kljub dvomesečni zapor izpustili na prost. Že nekaj minut po teh vesteh so na oknih sindikalnih združenj demokratske, komunistične, socialistične in drugih strank visele zastave s črnimi žalnimi trakom. Sindikalna federacija je pozvala tovarniške svete, da prekinejo v znak protesta delo in da gredo delavci po svojih zmogljivostih na sindikalni shod v Tržič.

Na sedežu KD v Ul. Angiolina so se takoj zbrali voditelji stranke iz Gorice in kmalu napovedali pohod po mestu za 18. uro. Pokrajinski tajnik krščanske demokracije Bruno Longo, ki smo ga našli na sedežu stranke in kateremu smo izrazili znake solidarnosti in sožalja, nam je dejal, da je Aldo Moro pomnil za demokratične in Posočju mnogo več kot kak drug politični človek. Tako demokratičan, kot drugi prebivalcem naše pokrajine je bil Aldo Moro zelo blizu, nam je dejal Longo, v trenutku ki je šlo za urejevanje naše pokrajine. Njegova osebnost zasluša je, da je tako kot voditelj stranke, kot predsednik vlade in tudi kot zunanji minister delal na tem, da so se zadeve med Jugoslavijo in Italijo uredile na miren način, da je prišlo, sicer počasi, a končno do osimskega sporazuma in da se sedaj mirno urejajo vprašanja ob meji, kar ima za Gorico zelo velik pomen.

Predsednik teritorialnega odbora Slovenske kulturno - gospodarske zveze dr. Mirko Primožič nam je dal naslednjo izjavo:

«Najdba trupa poslanca Alda Mora predstavlja zadnje dejanje skoraj dvomesečne tragedije, ki je prizadela poleg njegovih družinskih članov in stranke, kateri je načeloval, tudi vse demokratične ljudi italijanske države.

Izpeljava ugrabitve z umorom petih članov njegovega spremljevalnega štaba, ki je bil zasejati razdor med demokratičnimi silami, ki so se od vsega začetka zavedale nujne vzpostaviti enotne fronte odpora proti vsakemu barantanju z zločinskimi tolpami, ki se skrivajo pod imenom rečnih brigad in končno hladnokrvno usmrtitev poslanca Alda Mora izpeljuje izredno organizirano in kriminalno odločnost ljudi, ki so si zadali cilj zavrti in preprečiti nadaljnjo demokratizacijo italijanske države, ki se začela tudi z vključevanjem zmeraj širših ljudskih množic v vodenje države. Slovenska kulturno-gospodarska zveza tudi v svojstvu člana odbora proti nasilju in prevratništvu najodločneje obojbo ta podli umor predsednika krščanske demokracije poslanca Alda Mora in poziva vse zbrane in demokratične sile na stalno budnost, da se zatrejo prevratniški poskusi uničenja pridobitve italijanske republike, ki je izšla iz narodnosvobodilnega boja.

Pokrajinski tajnik komunistične partije Tullio Paiza nam je dejal, da moramo biti v tem trenutku zelo budni in enotni. Zločinci napadajo demokratično ureditev italijanske republike. Zato morajo demokratične sile še bolj strniti v zadnjem času doseženo enotnost in zavrniti vsak poizkus ponovnega avtoritarizma.

Tajnik socialistične stranke Gianfranco Trombetta nam je dejal, da je zločin prizadel vse tiste, ki verjamejo v demokracijo in svobodo. Terroristom mora italijanska država odgovoriti z izvajanjem reform in z večjo demokratično angažiranostjo upoštevajoč enotnost širokih plasti italijanske prebivalstva, ki zahtevajo prvenstvo italijanske države.

Tajnik Slovenske skupnosti Marjan Terpin pa nam je dal sledečo izjavo:

«Vsakega upanja je konec. Menili smo, da bodo vsaj pozivi najvidnejših predstavnikov mednarodnih organizacij in svetovih očeta dosegli izpustitev poslanca Alda Mora, vendar smo se, kot toliko drugih državljani, zmotili. Brezumni člani rečnih brigad so izvršili grozodejstvo, ki bo še dolgo pogojevalo italijansko javno življenje in težko pridobitve demokracije je v nevarnosti. Slovenska skupnost meni, da je nujno, da se odpravijo takoj vse posledice, ki lahko poročijo taka stanja in se politične, sindikalne sile in vsi državljani končno zavedo, da je vsa država v rokah nas samih. Slovenska skupnost izraža globoko sožalje in solidarnost krščanski demokraciji, ki je izgubila člena svojih najvidnejših ših tvorcev in obenem svojega predsednika.

Na izredni seji se je sestel tudi pokrajinski izvršni odbor socialdemokratske stranke, ki je v posebnih izjavi izrazil opustel zaradi umora poslanca Alda Mora ter izrazil solidarnost svojem umorjenega ter krščansko-demokratski stranki. Čeprav v tako tragičnih okoliščinah, zaključuje izjava pokrajinskega vodstva PSDI, dejstvo, da država ni klonila pred izsiljevanjem morilcev vzbuja novo upanje in gotovost, da bo republika, čeprav je bila hudo prizadeta živela s solidarnostjo vseh svobodnih ljudi.

Pokrajinski tajnik republikanske stranke Mario Ascari je tajniku poske demokratske stranke Longu poslal solidarnostno brzojavko, v kateri je izrazil opustel nad umorom poslanca Alda Mora, ki ni prizadela samo stranke KD, ampak vse demo-

Z včerajšnjega protestnega shoda v Tržiču

kratično čuteče italijanske državljane. Tajnik republikanske stranke istosno poziva na takojšnje in odločne represivne ukrepe proti prevratniškim skupinam.

V Gorici je s sedeža krščanske demokracije v Ul. Angiolina krenil včeraj popoldne spoved, v katerem so bili poleg demokratičnega, tudi številni zastopniki drugih strank in drugi meščani. Spoved je šel do spominskega parka, kjer so demokratični položili venec pred tamkajšnji spomenik padlim. Spregovorili so gorški župan De Simone, tajnik KPI Paiza, PSI Trombetta, PSDI Compagnone, predsednik teritorialnega odbora SKGZ dr. Mirko Primožič in zastopnik sindikalne federacije Gianni Petrari. Tajnik krščanske demokracije Bruno Longo je poudaril vrline Alda Mora, podčrtal njegovo zanimanje za gorška vprašanja, pozval demokrate k solidarnosti v tem trenutku, ki je tako težak za italijansko demokracijo ureditev.

Po shodu so šli mnogi ljudje spet v sporedu po Korzu do stolnice, kjer je bila žalna masa za Aldom Morom.

V gorških tovarnah so včeraj popoldne prekinili delo, proti večeru so trgovci zaprli svoje trgovine v mestu. Danes bodo skupščine v vseh tovarnih v Gorici, dijaški bodo imeli skupščine na šolah zadnji dve uri. Ob 12. uri se bo na županstvu sestel pokrajinski protifasistični odbor za obrambo demokratičnega reda. Ob 18. uri pa se bo na izredni seji sestel gorški občinski svet.

Razna obvestila

Zenski iniciativni odbor za Gorško vabi v nedeljo, 14. t.m., ob 15. uri v Dijski dom v Gorici na prijateljsko srečanje z rojaki iz Beneske Slovenije.

ZAKLJUČEN PROCES ZARADI TIHOTAPSTVA OPROSTITILNA RAZSODBA ZA ŠTIRI GORIČANE

Pred genovskimi sodniki skupaj 43 obtožencev

Pred genovskim okrožnim sodiščem se je zaključila obravnava pred 43 obtožencev, ki naj bi pred štirimi leti zagrešili vrsto kaznivih dejanj, povezanih s tihotapljenjem cigarete iz ZR Nemčije. Sodišče je štiri Goričane, ki so bili vmešani v to zadevo oprostil in sicer dva ker nista zagrešila dejanja, dva pa zaradi pomanjkanja dokazov.

Posel, ki je lepo cvel, dokler se ni zataknilo, je bil organiziran zelo domiselno. Iz Nemčije so preko italijanskega ozemlja vozili tovarnjaki. Na spremnih listinah je bilo vpisane mase za Jugoslavijo, v resnici so bili natovoreni s cigaretami. Stvari pa so se odvijale nekako takole. Tovarnjaki so pripeljali v Italijo, na skrivnem so jih razložili ter so se prazni vračali v Nemčijo. Iz spremnih listin pa je izlezlo, da so dejansko prekoračili italijansko-jugoslovansko mejo pri Rdeči hiši, saj so bili opremljeni z vsemi potrebnimi žigi in poizosi.

Pred sodiščem sta s. tako znala dva uslužbenca finančne strazbe, ki sta maja leta 1974 delala na mejnem prehodu pri Rdeči hiši. 48-letni Aldo Pagani in 33-letni Domenico Mingolla ter dva druga Gorčana, Maurizio Cecovini in Pietro Vallati.

Financarja sta bila obtožena, da sta podpisala izstopne listine za tovarnjake T 1, ki so redno odhajali iz Singena v Zahodni Nemčiji, je dejansko pa niso nikoli prešli meje pri Rdeči hiši.

Odv. Maniaci, ki je zagovarjal oba obtožence je sodnemu zboru dokazal, da so bili podpisani ponarejeni in da torej obtožence nista za krivila dejanja. Sodišče ju je zato popolnoma oprostil. Oprostito razsodbo je izreklo tudi za Cecoviniju in Vallatija, vendar zaradi pomanjkanja dokazov.

Dijaške stipendije

Goriška občinska uprava bo dodelila za sedanje šolsko leto stipendije v višini 40.000 lir za dijake iz gmočno šibkih družin. To pravico ji daje delni zakon, ki zagotavlja pravico do študija. Pravico do stipendije imajo dijaški državni ali izenačeni višji srednji šoli.

Pogoj za prejem stipendije je komnatni letni zaslužek (brez družinske določke) pod 4,5 milijona lir v letu 1977. Prošnje na ustreznem obrazcu, kateremu se priloži kopiji obrazcev št. 101 in 740, bodo morali izročiti protokolnemu uradu najkasneje do 12. ure dne 5. junija letos. Za vsa nadaljnja pojasnila je na voljo občinski šolski urad, tel. 52.51, interni telefon št. 61.

Do 17. maja letos rok za odkup pokojninske dobe 1920-1926

Sindikalni patronat INCA, INAS in ITAL opozarjajo, da 17. maja poteče zadnji rok za predložitev prošnje za odkup delovne dobe v razdobju od 1.7.1920 do 28.2.1926, v smislu državnega zakona št. 35 z dne 1.2.1962 in kasnejših dopolnil. Omenjeni patronati nadalje obveščajo tiste, ki nameravajo predložiti prošnje za priznanje invalidske pokojnine, da imajo pravico do slednje, če so v zadnjem petletju pred datumom predložitve prošnje, vplačali vsaj eno leto socialnih prispevkov v pokojninski sklad pri zavodu INPS.

● Jutri, v četrtek, 11. maja se bo sestala rajonska skupščina za Strazbe. Razpravljali bodo o gradnji ljudskih hiš.

Kino

Gorica

VERDI 17.00—22.00 «Car wash», Silvio Boyar. C. Caridi. Prepovedan mladini pod 14. letom.

CORSO 17.00—22.00 «La belva col mitra», H. Berger in M. Mell. Prepovedan mladini pod 18. letom.

MODERNISSIMO 16.45—22.00 «Super-viximus», S. Eubank, C. Nabier. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CENTRALE 17.00—22.00 «I riti erotici della papessa Jesala», L. Livanne in E. Menz. Prepovedan mladini pod 18. letom.

VITTORIA 17.00—22.00 «Notti peccaminose di una minorenne», W. Plover in S. Siter. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

PRINCIPE 17.30—22.00 «Piedone l'aficano».

EXCELSIOR 16.30—22.00 «Audrey Rोज».

Nova Gorica in okolica

SOCA «Čipkarica», francoski film ob 18. in 20. uri.

SVOBODA «V labirintu moči», francoski film ob 18. in 20. uri.

DESKLE «Dr. Popaul», francoski film ob 19.30.

DEZURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči bo v Gorici dežurna lekarna Pontoni & Rossi, Raštel 52, tel. 83349.

DEZURNA LEKARNA V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Alla Salute, Ul. Coudich, tel. 72480.

SINDIKALNI SHOD NA TRGU REPUBLIKE V TRŽIČU

Zaskrbljenost delovnih ljudi Goriške ob zločinskem umoru Alda Mora v Rimu

Zastopnik sindikalne federacije Giovanni Padovan je pozval delavstvo k budnosti in borbi za ohranitev demokratičnega reda - Solidarnostni govori Rebulle (KD), Trombette (PSI), Paize (KPI) in goriškega župana De Simoneja

Ze pol ure po radijski objavi vesti o umoru demokratičnega voditelja Alda Mora je enotna sindikalna federacija dala navodila tovarniškim svetom, da v znak protesta prekinejo delo. Sindikat kovinarjev je v Tržiču povabil delavstvo, naj pride v spovedu po prekinitev dela na Trg republike, kjer je bilo ob 16. uri protestno zborovanje. Na trgu se je zbralo več tisoč ljudi, poleg transparentov in zastav sindikalnega gibanja iz posameznih tovarnih so prišli tudi zastopniki demokratičnih strank. Videli smo precej demokratskih, komunističnih ter socialističnih zastav.

Prvi je spregovoril zastopnik KD Luciano Rebulla, ki je prikazal najprej lik Alda Mora in kaj je ta osebnost pomenila za njegovo stranko. Danes se nabajamo v nevarnem političnem trenutku, ki ga izkoriščajo tisti, ki jim ni mar za demokracijo in svobodo državljanov. Terroristi napadajo demokrate in sedeže demokratičnih strank, v zadnjem času so osredotočili svoje napade na sedeže in moke krščanske demokracije. Zavovarjati je treba demokracijo ureditev države, je dejal Rebulla in tudi če pride

do ostrejših zakonov, morajo ti ostati v mejah demokratičnega reda. Sledila sta solidarnostna govora pokrajinskega tajnika PSI Gianfranca Trombette in KPI Tullio Paize, ki sta poudarila, da skušajo nekatere reakcionarne sile zavrti proces demokratizacije v državi. Goriški župan Pasquale De Simone, ki je spregovoril v imenu vseh županov Goriške, je opisal važno vlogo, ki jo je imel Aldo Moro v razvijanju prijateljskih odnosov med Italijo in Jugoslavijo in da mu mora biti, Goriška zato, hvala. «Bil sem na sestanku z novogoriškim županom Jožetom Šušmeljem danes popoldne, dogovarjali smo se o ceni vode, ki jo z Mirzele dobavljajo Gorici, ko sva izvedela za zločinski umor Alda Mora», je dejal na tržičnem zborovanju De Simone, «in novogoriški župan mi je takoj izrazil solidarnost jugoslovanskega ljudstva, saj je prav Moro napravil vse, kar je mogel, da živimo danes na meji v miru in prijateljstvu».

Zastopnik enotne sindikalne federacije Giovanni Padovan je zatem dejal, da mora delavski razred obsojiti ta barbarski zločin. Delavski razred hoče biti v prvi vrsti v borbi za demokracijo države in ne bo dopustil prevratniških dejanj. Delavci morajo biti v tovarnah budni pred provokacijami, preventivno morajo preprečiti vsako zločinsko dejanje, tudi v sodelovanju s silami javnega reda. Ne potrebujemo izrednih političnih zakonov, je dejal Padovan, zadoščajo nam tisti, ki jih je izglasoval republiški parlament, samo izvajati jih je treba. V teh hudih dneh moramo biti stalno mobilizirani za del predsednik sindikalne federacije.

V Tržiču so bile popoldne v znak solidarnosti zaprte tudi vse trgovine. Delavci so sinoči bili na straži v vseh sindikalnih sedežih. Še sinoči so bile ponekod izredne seje občinskih svetov. Danes jutraj bo do skupščine v tovarnah, dijaški se bodo zbrali na Trgu Republike, kjer bodo imeli protestni shod.

Sobotni sestanek mladincev na Vrhu

V soboto zvečer je bil na Vrhu skupni informativni sestanek med predstavniki Mladinskega odbora pri Slovenski kulturno-gospodarski zvezi ter mladinci prosvetnega društva «Danica» z Vrha.

V preteklosti je prišlo že večkrat do skupnih izmenjav misli in obojestranskega informiranja o splošnem delovanju. Posebej koristen pa je bil sobotni zvečer mladinskega angažiranja mladih v samem sklopu PD Danica, ter povezave z o-

Gledališča

Primorsko dramsko gledališče v Novi Gorici danes ob 12. uri «Novak Novak: Gugulnik». Abonmajski predstava za dijaški abonma BP. Drevi ob 20. uri ponovitev iste predstave za dijaški abonma GV.

Koncerti

V okviru gorških glasbenih srečanj, ki jih prireja občinska uprava, bo danes ob 20.40 v Auditoriju v Ul. Roma koncert pianista Rosaria Marciana in kitarista Lea Witoszkyjskega. Izvajala bosta skladbeno Antona Diabelli, Wenzela Matiegkava, Simona Molitoria, Maura Giulianija, Anselma Huettnerbrennerja, Franza Schuberta.

KARLO DRUFOVKA (VOGRICEV)

Pogreb dragega pokojnika bo jutri, 11. maja, iz pevske kapelice.

Uro pogreba bomo naknadno javili.

Zaljubljeni: žena Ida, sin Karlić in drugi sorodniki

Oslavje, 10. maja 1978

V bocenski bolnišnici primanjkuje zdravnikov

Za nastop službe je obvezno znane nemščine - Zdravniki nemške nacionalne skupnosti ostajajo po univerzi v Avstriji ali Nemčiji

V deželni bolnišnici v Bocu hudo primanjkuje zdravnikov specializovanih, že več let je bilo stanje glede zdravnikov v tej bolnišnici kritično, po zadnjih upokojitvah starejših zdravnikov in po preselitvi nekaj mlajših specialistov iz anestezijske in laboratorijske službe je postal položaj tako rekoč nevarno. Znan je, da pomanjkanje anestezijskega in laboratorijskega kadra privede do paralize operacijskih sob, tako da se delo v kirurških oddelkih tako rekoč ustavi. Tudi specialisti iz laboratorija so zelo važni za normalno delovanje na vseh oddelkih, saj so prav analize krvi in urina med poglavitnimi izvidi, ki vodijo zdravnika pri odločitvi in zdravljenju bolnika.

Zakaj pa je do tega kritičnega stanja prišlo prav v Bocu? Vzrok sta v glavnem dva in sicer jezikovni in gospodarski. Po vsej Italiji vodijo kontrolo nad bolnišnicami, na Južnem Tirolskem pa je v tem pogledu pokrajina namostila deželo. Na pokrajinski ravni so nemško govoreči državljani v večini (okrog 60 odst.). Tako imajo tudi v pokrajinskem svetu Nemci večino in izglasovan je bil zakon, da mora tudi bolnišnišče osebje dobro obvladati oba pokrajinska jezika, in sicer italijansko in nemščino. Poleg ostalih izpizov, ki so predvideni za italijanske bolnišnice, mora kandidat na Južnem Tirolskem opraviti tudi izpit iz nemškega jezika. Zanimivo je, da so bile za to imenovane komisije pred časom precej velikodušne in so sprejele v službo tudi ljudi, ki so le površno obvladali nemščino. Zadnje čase pa so te komisije postale stroge in le malo je kandidatov italijanske narodnosti, ki opravijo izpit iz nemškega jezika. Tako se je med italijanskimi zdravniki, tehnikami in bolničarji razširilo mnenje, da je skoraj nemogoče dobiti službo v bolnišnici Južne Tirole.

Drugi vzrok je gospodarske narave. Italijanski bolnišniški zdravniki lahko izbirajo pri nastopu službe med polno in delno zaposlitvijo (tempo pieno - tempo definito). Ko zdravnik izbere polno zaposlitev, ne more več optirati za delno zaposlitev, možno pa je obratno. Po drugi strani pa imajo dežele in bolnišnice možnost, da razpisujejo natečaje za bolnišniške zdravnike z izključno polno zaposlitvijo.

Tako tudi bocenska pokrajina sprejema že dolgo v službo le zdravnike s polno zaposlitvijo. Medtem ko je bila pripadajoča plača pred leti še kar primerna, se v zadnjih petih letih ni bistveno povečala, zato velja zdravnikov za zapuščen bolnišnico in izbira privajajo zdravniško prakso ali pa delo v privatnih klinikah, kjer se da zaslužiti veliko več kot v deželni bolnišnici. Tudi to je vzrok pomanjkanja zdravnikov v bocenski bolnišnici.

Kako pa je z nemško govorečimi zdravniki na Južnem Tirolskem? Predvsem naj pomenimo, da vsi manjšinski medicinski izberejo avstrijske ali nemške univerze (avstrijskega doktorata iz medicine ni potrebno v Italiji posebej nostrificirati, ampak opravi mladi zdravnik le lažji državni izpit). Skoraj vsi južnotirolski zdravniki ostanejo po študiju v Avstriji ali v Nemčiji, se tam poročijo in dobijo tam službo v bolnišnicah ali v terenskih ambulantah. Tam se namreč bolj znajdejo, zadnje čase pa v Avstriji in v Nemčiji zaslužijo veliko več kot v Italiji zaradi devalvacije lire. Tisti nemško govoreči zdravniki, ki se vrnejo po študiju v Italijo, ne iščejo službe v bolnišnici, ker je ta razmeroma slabo plačana. Raje odpirajo privatne ambulante in postanejo občinski ter terenski zdravniki.

Kakšna bi bila možna rešitev za bocensko bolnišnico? Zahteva po obvladovanju nemščine je pravilna in ustavna zakonita. Verjetno bi se morale komisije za nemščino bolj prilagoditi trenutnim potrebam in nekoliko popustiti, ko so pa potrebe večje. Po drugi strani bi morala uprava bolnišnice popustiti (vsaj začasno) in dopustiti tudi delno zaposlitev. Globalna rešitev pa bi bilo povišanje plače bolnišniškim zdravnikom, ker so trenutno slabše plačani kot terenski splošni zdravniki, čeprav je njihovo delo zahtevnejše, odgovornejše in na splošno tudi fizično težje (dežurstva). Če se ta problem v Italiji ne bo rešil, bomo pričeli selivati najboljše zdravnike, saj po novem lahko krožijo po vseh državah Evropske skupnosti. Nekaj takega se je zgodilo že pred leti v univerzitetni profesorji, ki so zbežali v ZDA in v Kanado. V medicini, pravijo, da je dosti lažje preprečevati bolezn, kot jih zdraviti. Bocenski primer pomanjkanja zdravnikov opozarja, da bo treba ukrepati tudi v državnem merilu.

Prejeli smo

INIZIATIVA ISONTINA - Rivista del Centro Studi Politici Economici e Sociali - V Gorici, letnik XX, šte. 1/89 za marec 1978. Iz vsebine: Fulvio Monai «L'idrovia prevista da Fabiani», Gianni Cluffari: «Fotografia di confine», Sergio Brossi: «C. Giorgio Titi», Luigi Lambertini: «Le sculture di Nino Periz», Renato Saviane: «Laura honoris causa a Ervino Pocar».

Iz umetnostnih galerij

D'AMBROSIO IN S. MICALESKO STA SE PONOVO PREDSTA VILA

Med mlajšimi tržaškimi slikarji je Roberto D'Ambrosio eden tistih, ki so si že v samem začetku tržno začrtali umetniško pot. On ji je ostal zvest več kot deset let, ne da bi se kakoroli oddaljil od svojega pestrobarvnega predmetnega slikanja krajin s tržaškega Krasa ali pa motivov z mestnih ulic, v katere vpleta tudi ljudi, ki jih srečujejo tudi. Pravzaprav je njegova razstava v mali Rossonijevi galeriji vsa v znamenju ljudi in to posebnih ljudi, kakršne vidamo po navadi na zelenjardnem trgu na Ponterosso, od tod tudi naslov v katalogu: «Trst med cvetjem, klepetom in stoinicami».

Seveda si gornji naslov in motiviko slika D'Ambrosio po svoji meri s svojim mladostnim navdušenjem, s katerim gleda na vse, kar je slikovitega. Priznati pa moramo, da je vse hvale vredno to pomorno vrednotenje človeka, posebno če jemljemo v poštev večletno abstraktno slikarstvo, ki je polno človeka potiskalo ob stran.

V glavnem gre za manjše slike z dvema, tremi osebami, ki jih združujejo klepet, pogajanje ali razgovor ob opazovanju cvetja, sadja, zelenjave. Je to bolj redka motivika med tržaškimi slikarji, ki po navadi slikajo mesto brez ljudi, mesto s praznimi ulicami in prav tako praznimi trgovinami.

Med razstavljenimi deli pa morda še bolj izstopajo slike, izdelane z barvnimi črtami in tako oblikovane, da dobivajo nekakšno vzornost. So to umetniško zahtevna dela in zahtevni bi bili, da bi jih videli več in tudi večjih mer.

Kmalu bo dvajset let, odkar se je Sergio Micalesco prvič predstavil v javnosti z lastno razstavo. In od tedaj stalno posega v umetniška opazovanja našega mesta z različnim delom. To je razvidno tudi v njegovi razstavi v umetniški galeriji v Pasazi Rossoni, ki sledi njegovim razstavam v raznih krajih izven Trsta, kot razbramo iz kataloga.

Bolj kot tekst kataloga nam slikarja otežujejo tri njegove risbe, ponatisnjene in sproščeni igri poleg peresa. Predstavlja mlade ljudi, ki se parajo in s tem označujejo bistvo razstave. Na razstavi so sicer tudi za Micalesco značilne pokrajine, ki prikazujejo kraško jesen, toda naše oko se raje ustavlja na slikah, ki prikazujejo mlade pare. Te slike so namreč pravo nasprotje od njegovih nekdanjih okamenelih angelov, kajti v teh slikah se kaže prekipajoča mladost, vtem ko je bila v nekdanjih slikah videti bolj statičnost.

M. B.

SLOVENSKI UPOKOJENCI NA IZLETU V FURLANJI

Pred grobnico v Gonarsu in v razkošni vili Manin

Počastitev spomina tistih številnih žrtev fašizma, ki so tudi prispevali k temu, da uživamo danes svobodo - Zgodovina vile Manin

Društvo slovenskih upokojencev v Italiji je pretekli teden prišlo prvič izlet za svoje člane. Izletnikom s Tržaškega se je v Gorici pridružila skupina tamkajšnjih upokojencev in skupaj smo se odpravili v bližnjo Furlanijo na ogled dveh znanih in zanimivih krajev: Gonars in vila Manin. Prvi - Gonars - je za nas Slovence bolj važen, saj se je v bližini tega mesta nahajalo znano taborišče, kjer so trpeli in umirali interniranci, prisilni tja, za bodočo žico, iz raznih krajev takrat zasedenega slovenskega in jugoslovanskega ozemlja. Največ jih je bilo iz tako imenovane eljaljske province, ki so jo ustanovile italijanske fašistične oblasti takoj po vdoru v Jugoslavijo leta 1941.

Ko smo se zbrali ob spomeniku grobnici, ki ga je žrtvam fašizma postavila matična domovina, je o nastanku in delovanju gonarskega taborišča spregovoril Stanko Andolšek, ki je tudi sam užival gostoljubnost tega zloglasnega kraja. Ter opisal trpljenje in mučeniško življenje, ki je vladalo v

njem. Tisoče nesrečnikov je šlo skozi to taborišče in nad 450 jih je tam umrlo v smrt. In prav je, da smo prišli sem, je poudaril, da smo se spomnili gonarskih trpljenj in tukaj umrlih. Morda bi morali v večji meri prikazati to današnjo mladino, ki vsega tega ni doživljala in ki si ne more predstavljati, kako je to bilo, da bi se nikoli več ne smelo to povrniti... Prikazati bi jim morali, da je vse to, kar danes uživamo, lahko svobodno govorimo v svojem jeziku, da imamo šole, časopise, društva in drugo - sad dela tistih, ki so tedaj trpeli, se bodevali in umirali. Brez tistega boja ne bi bilo Osima - je zaključil Andolšek.

Po enominutnem molku v spomin na žrtve je gledališčnik Stanke Raztresen zelo občutno pripovedoval odlomke iz Gradnikov balad z vsebino na strahotne dogodke v koncentracijskih taboriščih. Ob poslušanju je človeka spreletaval srh in res težko si je misliti, da se je vse to dogajalo v civiliziranem svetu, ter da so

le okrutnosti izvajali pripadniki naroda z dvatisočletno kulturo. Pred spomenik so zastopnice društva položile šope rdečih nageljnov, ki naj pričajo umrlih, ki tam spijo, da niso pozabljivi. Prevzeli nad tem, kar smo videli in slišali, smo tiho zapustili ta otoni kraj trpkih spominov.

Iz Gonarsa smo se odpravili na kosilo v Bertolito. Tu ob okusni jedi in odlični furlanski kapljici se je razvilo živahno kramljanje, kjer so, seveda, prednjačile upokojenke, ker so bile v večini - predvsem zaradi njih preizkušenih in dobro znanih... jezicnih spretnosti...

Po kosilu nas je voditeljica izleta Cvetka povedla v kraj Passariano, na ogled vile Manin, ki slovi tudi izven domačih mej po svoji arhitekturni lepoti in zaradi zgodovinskih dogodkov, ki so se odvijali med njenimi zidovi. In tukaj tukaj nam je Andolšek podal kratek cris te vile, ki je bila bivališče zadnjega beneškega doža. Vilo, ki sodi med najlepše na Furlanskem in Beneskem, je dal sedizati dož (poglar) tedaj še močnejši in bogate beneške države - Ludovico Manin. Razkošno življenje v njej je doseglo svoj višek proti koncu 18. stoletja, to je prav ob zatonu te republike. In prav v tej vili je bil leta 1797 podpisani mir, ki je zapečatil usodo beneške države. Razpad bogate države in poznejše vojne so ogrozile obkolje te krasne zgradbe in le odločen poseg Ustanove za umetnost in deželo Furlanije-Juljske krajine jo je rešil gotovega razpada.

Toda čas je bežal in morali smo zapustiti te zanimive kraje, polne stare in nove zgodovine, ter jo ubrati proti domu. Še kratek obisk v Mediji blizu Gorice, kjer smo se »uradno« poslovlili od prijateljskega Gonarsa. Predsednik društva upokojencev V. Ferluga se je vsem zahvalil za prisotnost in sodelovanje, predvsem Cvetki Medvedčevski, ki je največ pripomogla, da je izlet tako odlično uspel, kar smo vsi radi potrdili. Za goriski del izleta pa poživimo valni pobudnici tamkajšnjega delovanja - Mariji Kosičević. Predsednik je tudi zagotovil, da bo društvo v bodoče še prirejalo podobne izlete, tako da bodo naši upokojenci spet preživeli nekaj sproščenih ur, odkrnjenih od precej dolgočasne in »škoro« otvorne stvarnosti upokojenskega življenja.

LADÓ PREMUR

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) - Držite se točno začrtanega programa. Spremembe v zadnjem trenutku ne bi koristile interesom. Napetost v družini.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) - Zaključki nekega posla bodo uglednejši, kot se predvidevajo. Prijateljstvo se utege spremeni v ljubezen.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) - Nevarne napake v novo poverjeni teži nalogi. Zaključilo se bo dokaj nevesno obdobje sentimentalnega značaja.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) - Spremembe v običajnem dnevnem programu. Zaradi razumevanja družinskih članov bo odstranjena vaša vznemirljivost.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) - Odrekli boste napako, ki vas je do sedaj stalna precej žrtve. Želja po miru in brezskrbnosti.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) - Nova služba vam nalaga znatno večjo odgovornost. V krogu pri-

jatelj se vam bo povrnilo zaupanje v lastne sile.

TEHTNICA (od 23. 9. do 22. 10.) - Bolj kot gmotne interese boste morali braniti svoj prestiž. Težko spoznavanje v družini.

SKORPIJON (od 23. 10. do 22. 11.) - Na vidiku povečan zaslužek. Mlajši bodo potrebovali vašo pomoč. Odlično razpoloženje v družini in z ljubljeno osebo.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) - Danes ne morete računati na pomoč vplivnih obisk. V večernih urah nepričakovani obisk.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) - Znatne možnosti za doseg uspeha, ki se vam je doslej izmikal. Obveljala bo vaša beseda.

VODNAR (od 21. 1. do 20. 2.) - Razmiselite bi treba o zanimivi ponudbi. Prejeli boste novico, ki vas bo navede razveselila.

RIBI (od 21. 2. do 20. 3.) - Uresničite se bo obljuba, na katero niste več računali. Več realizma pri presojanju lastne odgovornosti.

Britanski posebnosti - klubu - so pisali nekrolog a so nato ugotovili, da je še zelo daleč od smrti

LONDON - maja - Velika Britanija, ki je bila pred dvema letoma pred prav tako hudi ekonomski krizi kot Italija, se je kar dobro opomogla, tako da ji ne grozi hujša kriza. Isto bi mogli reči za eno izmed britanskih značilnosti - za slovit londonske klube, ki so znak angleške tradicionalnosti. Za londonski aristokratski predel Mayfair ali za Pall Mall so značilni stari, reki bi lahko »prestari klubi, ki so jih skušali uveljaviti tudi drugod po svetu, a se niso obnesli. Tudi londonski klubi so pred leti preživljali hudo krizo in že je kazalo, da se bo ali da se je ta angleška tradicija izčrpana. Sedaj pa se je opomogla. Pred leti je nekdo zapisal, da se je ta tradicija pravzaprav že izčrpana in da posamezni klubi se niso zaprli svojih prostorov le zato, ker njihovi člani še niso izpraznili vinskih zalog, ki jih imajo v kletih. Ko bo do izpolnitve poslednjega steklenice poroka, so reki bodo zaprli vrata in skrbijo tako, da dobi ruder že po enem letu delo in v ruderu svoje stanovanje. Poleg tega ima ruder razmeroma visoko plačo, pa čeprav v samem vodstvu ruderja zahtevajo, da ni mešana tista, ki naj pritegne novega ruderja v kolektiv. Mnogo pomembnejši so drugi elementi, namreč dejstvo,

nik »Brooks Cluba«, ki je pred petnajstimi leti slavil že svojo 200-letnico in ki je prav gotovo najstarejši klub na svetu, ki si je sam gradil svoj sedež. »Lahko smo povsem mirni in optimisti,« pravi Gerry Lindov, tajnik kluba »Atheneum«, ki je pred petimi leti slavil svoj 150. rojstni dan in ki je med svoje člane stiel tudi zelo znane ljudi kot so na primer Dickens, Thackeray in drugi.

In vendar so pred samimi tremi, štirimi leti že pokopavali britansko »ustanovno«, klube, v katerih se skozi stoletja »angleški premožni ljudje« zatekajo pred žunami, ljubčicami in ali pred napadalnimi upniki, ki nekele o značilni vlogi klubov. Nekateri pa so menili tudi, da so klubi nastajali zato, ker je angleški človek nekako veliko popotoval in kadar je prišel spet domov, kadar se je po novno zasidral na kopnem, je želel odpočiti se v klubu, v mehkih naslanjajih, prevlečenih v usnje.

Značilnost britanskih klubov je bila ta, da je imel dostop vanje le član kluba in to le možki. Ko je institucija kluba začela v težave, ki smo jih že omenili, so v nekaterih klubih nekoliko popravili pravilnik in so dovolili svojim članom, da so pripeljali v klub tudi žene ali prijatelje. Ponekod so dovolili tudi organiziranje skup-

RADIO VIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal
12.30 Argumenti, vzgojna oddaja
13.00 O sodobnem italijanskem jeziku
13.25 Vremenska slika
13.30 DNEVNIK in Danes v parlamentu
14.10 Tečaj nemščine
17.00 Ob petih s SANDROM MAZZOLO
17.05 HEIDI, risanke v nadalj.
17.30 Argumenti, vzgojna oddaja
18.00 Veliki skladatelji
18.30 Trije Tarzanovi izzivi, 3. del filma
19.10 Nogomet:
LIVERPOOL - BRUGES v odmrzu, približno ob 20. uri DNEVNIK
21.00 Politčna tribuna
21.35 Nove Vidopajec dogodiščine, TV film
22.25 Literatura in fotografija
Ob koncu DNEVNIK, Danes v parlamentu: Vremenska slika.

Drugi kanal

12.30 O tem govorimo
13.00 DNEVNIK 2 - OB 13. URI
13.30 Stari policijski nova šola VINOGRADISTVO IN KLETARSTVO
15.30 Mednarodna kolesarska dirka «Giro d'Italia»
17.00 Program za mladino: Zgodilo se je...
17.30 Operazione benda nera, TV film
17.55 Rdeče in modro
18.00 Laboratorij 4
18.25 Iz parlamenta in DNEVNIK 2 - SPORTNE VESTI
18.50 Programi pristopanja
19.05 Dober večer s... FRANCOM FRANCHIEM
Vremenska slika
19.45 DNEVNIK 2 - ODPRTI STUDIO
20.40 Življenje Leonarda da Vincija, 1. nadalj.

TRST A

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.30, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 18.00, 19.00
Porčila: 7.20 Dobro jutro; 7.45 Pravilica za dobro jutro; 8.05 Prijeteljsko iz studija; 9.05 V svetu jugoslovanske ljudske glasbe; 9.30 Roža mogota, antologija ljubzenske lirike; 9.45 Ritmična glasba; 10.05 Koncert sredi jutra; 10.45 Oddaja za prvo stopnjo osnovne šole; 1.00 Ljudje in dogodki; 11.35 Plošča dneva; 12.10 Pojmo po nas; 13.15 Naši zbori; 13.35 Ob melodije do melodije; 14.10 Mladina v zrcalu časa; 14.20 Kličite Trst 31055; 16.30 Otroci pojo; 17.05 Mladit izvajalci; 17.20 Glasbeni panorami; 18.05 «Nori orli plapolajo»; 18.30 Glasbeni trenutek; 9.00 in 10.35 Radijski pogovori; 11.00 Politčna tribuna; 12.05 in 13.30 Vili in jaz; 7.78; 14.05 Glasbeni program; 15.05 Prvi Nip; 17.10 Pogovori o energiji; 18.25 Italijanski pripovedništvo; 19.35 Radijski skica; 20.35 O abstraktnosti; 21.05 Simfonični koncert; 22.30 Naj govorimo; 23.15 Loko noč.

RADIO 2

7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 17.30, 18.30, 19.30
Porčila: 6.00 in 7.55 Jutranje razvedril; 8.45 Popevke; 9.32 Radijska mladjevanika; 10.12 Pogovori s poslušalci; 12.45 Radijsko kramljanje; 13.40 Satirčna oddaja; 15.00 Nip; 16.37 Tukaj Radio 2; 17.55 Ljubljanske glasbe; 19.50 Srečanje petih; 20.40 Oddaja o čarovinji; 21.29 Glasbene novice za mladino.

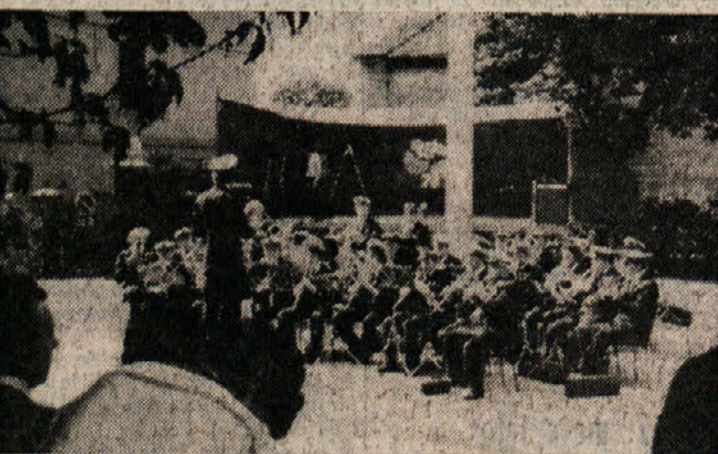
SLOVENIJA

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.00, 22.00
Porčila: 6.20 Rekreacija; 6.50 Dobro jutro; 8.45 Glasbena matineja; 9.05 Nenavadni pogovori; 9.25 Zaprto pismo; 9.40 Aktualni problemi marksizma; 10.15 Kdaj, kam in po čem?; 10.45 Turistični napotki; 11.03 Po Tahljnih poteh; 12.10 Veliki zabavni orkester; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pibine godbe; 13.20 Zabavna glasba; 13.30 Priporočila vam...; 14.05 Ob izvirih ljudske glasbene kulture; 14.30 Glasba po želji; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.45 Splošno glasbo; 16.00 Loto vrtljaki; 17.00 Glasbena galerija; 17.30 Crash; 20.00 Zbori v večeru; 20.32 Rock party; 21.00 Vabilo k jazzu; 21.32 Današnji gost: Komorni orkester Slavko Osterc; 22.45 Glasba za lahko noč.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00
Porčila: 6.00 in 7.30 Glasbeno prebujenje;

DOLINSKA «MAJENCA»

Dolinski fantje in dekleta so letos imeli izredno srečo. Po hudem dežju je v nedeljo zasijalo sonce, ki je privabilo veliko ljudi. Na vrhu fantje in dekleta prihajajo pod mlaj, na drugi strani breška godba, na tretji pa del veljanskega folklorne ansambla

• NA SEDEŽU KD

Ze v prvih popoldanskih urah se je pred sedežem KD na Trgu del Gesu zbrala velika množica (ANSA)

(Nadaljevanje s 1. strani)

ki ga je razbrati med množico pred sedežem F.J.

V notranjosti palače pa je vzdušje drugačno. Sobana, kjer zaseda direkcija, je prazna, redarska služba je videti zaprepaščena in v zadregi, časnikarji se lahko nemoteno sprehajajo po poslopju: nihče jih ne ustavi, toda prav tako nihče ne odgovori na njihova vprašanja. Vsekakor pa so obkopi obrazi do volj zgovoren odgovor.

Mimo žalosti pa ni v demokrščanskih voditeljih razbrati niti ene neumestne politične izjave. Nasprotno, ko se malo pred 17. uro Granelli in Boratov ob zaključku nekega sestanka demokrščanske delegacije za kratek čas ustavita s časnikarji, je njuna prva skrb prav ta, da ne bi nutila elementov za nove nemire in nasilja.

Na trgu se je za sedaj zbralo okrog tisoč oseb ki tiho prisostvujejo romanju avtomobilov demokrščanskim parlamentarcem. Po prvotnem molku pa manjša skupnica začne vzklikati, da je treba za brigadiste uvesti smrtno kazen. Za skupnico fašistov, ki jih je mogoče na prvi pogled spoznati, je to priložnost, da pokusijo s provokacijo. In tako začnejo vpiti gesla, kot so »Berlinguer krivica«, »smrt za rdece« in »proči s KPI«. Manever delna uspe ob ne-močnih poskusih redarjev, da bi množico utišali. Najbolj vročerni kričaji pritiskajo na redke karabinjerske kordon, ki ga delno prebijejo, ko se z avtomobilom pripelje Emilio Colombo, ki ga zamenjajo za notranjega ministra Cossiga. Pripelje se tudi Fanfani, ne da bi množica reagirala, medtem ko Cossigo sprejme same posvete. Ista usoda doleti delegacijo sindikalne federacije, ko pride izraziti sožalje demokrščanskim voditeljem. Lamo, Macaria in Benvenuto suvajo in psujejo. Ko zapustijo sedež KD, jih morajo karabinjerji zaščititi.

Množica se umiri šele, ko zapustijo palačo Andreotti, Zaccagnini in Piccoli, ki so deležni seja strankinega vodstva. Cavinca je nekaj zamrnila Zaccagninju na uho, tajnik KD je začelo funkcionarja, da se prepriča kaj se pravzaprav dogaja. In kmalu je prišla potrditev, da je vest resnična: šele takrat so sejo dokončno prekinili. Kako je Cavinca izvedel za najubo trupla, še ni znano. Po nekaterih trditvah naj bi ga klicali sami ubitniki, policija pa naj bi prestregla telefonski poziv in prva prihitela v Ul. Caetani.

Reakcija demokrščanskih voditeljev so bile — za marsikoga celo presenetljivo umirjene. Piccoli se je omejil na to, da je parlamentarne opozoril na njihove dolžnosti. Zaccagnini je samo zamrmral, da ne najde primernih besed, da jih ne more najti. Vsa vodstvena skupina je dokazala veliko zrelost in trdnost. Zanj pa se težko preizkušnje še niso končale. Sporočila Morove družine, od klanja usmrtnice, manifestacij, srečanj in celo državljanov, utegne odpreti nove bralke rane. Poleg tega pa je marsikdo prepričan, da bodo brigadisti kmalu spet udarili. Prav tako so v KD, pa ne samo v KD, zaskrbljeni zaradi neučinkovitosti policije in zaradi možnosti provokacij.

Odv. De Leonardi v poslansko zbornico na Morovo mesto

BARI — Na mesto ubitega Al- da Mora bo v poslansko zbornico šel prvi neizvoljeni na listi KD v okrožju Bari - Foglia in sicer odv. Donato De Leonardi, star 62 let iz kraja Troia. Bil je poslanec v treh mandatih, dohaja in je na zadnjih volitvah prejel več kot 160 tisoč preferenčnih glasov.

SPLOŠNO POUČARJENA POTREBA PO ZATRTJU TERORIZMA

Morova usmrtitev sprožila ogorčene reakcije v tujini

Sozialna brzojavka predsednika Tita državnemu poglavarju Leoneju

BEOGRAD — Jugoslovanska javnost je včeraj nekaj po 14. uri zve- dela za tragično novico o nasilni smrti italijanskega krščanskodemokratskega prvaka Alda Mora. Novico je objavila agencija Tanjug, kmalu za njo pa tudi vse radijske po- staje. Jugoslovanski komentatorji so si v prvih ocenah enotni, da navzlic gnusnemu uboju Alda Mora »rdeče brigade« niso uresničile svojih zlo- hotnih nakan, kajti doživele so po- poln politični in moralni poraz, ta- ko brigadisti, kakor tudi tisti, ki so ostali, oziroma stojijo za njimi.

Proti večeru je Tanjug objavil so- žalno brzojavko, ki jo je predse- dal predsedniku italijanske republi- ke Giovanniu Leoneju. »Globoko nas je pretresla vest o tragični smrti predsednika krščansko- demokratske stranke Italije Alda Mora. To teroristično dejanje nad- vidni državnikom in politikom so- sednje in prijateljske Italije izkiva veliko ogorčenost in najodločnejšo obsodbo jugoslovanske vlade in jav- nosti.

V Jugoslaviji smo visoko cenili Alda Mora zaradi njegovega po- membega prispevka k razvoju pri- jateljstva in dobrososedskega so- delovanja med našima dvema drža- vama in zaradi neutrudnega zave- zovanja in razumevanja med vsemi narodi in državami. To dejanje te- roristov proti njegovi osebnosti po- temni napad na načela in dosežke demokratičnega in naprednega raz- voja v Italiji, za katere se je on nesebično in vztrajno zavzemal. Pre- pričani smo, da bodo italijanska vla- da, demokratične in napredne sile Italije zagotovile pogoje za nadalj- ni napredek in blaginjo italijanske- ga naroda.

Ko najostreje obsojam ta gnusni zločin, izražam Vam gospod pred-

sednik, vladi in vsem demokratič- nim silam naše iskreno in globoko so- žalje. Prosim Vas, da soprogi in članom družine Alda Mora prenese- te izraze našega najglobljeja so- žalja.

Miloš Minić je z druge strani poslal solidarnostno brzojavko italijanskemu kolegu Forlaniju. V njej označuje Al- da Mora, kot pobornika mednarodne- ga mira in človeka, ki je v izredni obliki prispeval k sklenitvi osimskih sporazumov in dal novega zagona prijateljstvu in sodelovanju med Ita- lijo in Jugoslavijo. Jugoslovansko jav- no mnenje ga je zato visoko cenilo.

Vest o zverinskem uboju predse- dnika italijanske krščanskodemokratske stranke je globoko odjeknila tu- di drugod po svetu. Državniki, po- litiki, sindikati in razne mednarodne ustanove so izrazili hudo ogorčenje sprico enega najhujših napadov na izročila svobode in demokracije v povojnem obdobju, obžalovanje nad izgubo prestižnega politika, ki si je pridobil visok ugled daleč preko do- movinskih meja in potrebo po brez- kompromisnem boju proti mednarod- nemu terorizmu.

Ameriški predsednik Carter je o- značil zločin kot dejanje, kakršna vodijo v brezsmiselno anarhijo in spominja: »Načela, ki so vodila po- kojnikovo delo, bodo ostala tudi po izginotju terorizma«. Šef Bele hiše je poslal sožalno brzojavko predse- dniku republike Leoneju, ministrske- mu predsedniku Andreottiju in Mo- rovi vdovi. Leoneju je zagotovil trd- no podporo vlade in ljudstva ZDA prizadevanjem Italije za ohranitev demokracije. Washingtonski senat je na pobudo petih senatorjev odobril resolucijo z obsodbo umora, a Ed- ward Kennedy, ki sodi med njene predlagatelje je naglasil potrebo, da ne sme Morova smrt spodbuditi le- odločnejšega boja proti terorizmu, temveč in še zlasti prispevati k od- stranitvi tistih družbenih razmer, v katerih se danes razrašča nasilje.

Z druge strani je državni tajnik Vance poslal zunanjemu ministru Forlaniju sporočilo, v katerem na- vaja Morova prizadevanja za pogo- bljenje prijateljstva in sodelovanja med Italijo in ZDA.

Tragično novico je slabo poldru- go uro po najdbi trupla posredovala tudi sovjetska uradna agencija Tass z desetvrstičnim sporočilom. Predsednik ZR Nemčije Scheel je v brzojavki Leoneju poudaril obvezo o enotnem boju za mir in demokracijo, ki čemur je zvezni kancler Schmidt dodal, da v danih razmerah solidarnostne izjave ne zadostujejo več, pač pa bi se morale vlade vseh omikanih držav še bolj strniti v bo- ju proti mednarodnemu terorizmu, kot je kanclerjeve besede objasnili vladni glasniki. Podobne izjave so dali Brandt in drugi politični za- stopniki, med katerimi je bil naj- odločnejši desničarski predsednik CDU Kohl, ki je pozval k odločni protiteroristični strategiji tudi pre- ko naših in italijanskih meja v o- brambo demokracije in svobodne Evrope.

Morova smrt je globoko pretresla francoskega predsednika Giscarda d'Estainga, poslanskega zbornice in senat, ki sta prekinila zasedanje, predsednika vlade Barra in politič- ne osebnosti. Socialistični voditelj Mitterrand je označil uboj kot po- vsem neopravičljivo dejanje, KPF pa je v brzojavki Zaccagninju za- želela, da bi italijanske politične si- le znale odločno zavrniti protidemok- ratične nakane.

Britanska kraljica, ministri pred- sednik Callaghan in zunanji mi- nister Owen so poslali v Italijo ob- čutne sožalne brzojave, isto velja za španske, portugalske, grške, bel- gijske, danske, nizozemske, norve- ške, kanadske, švicarske in druge predstavnike. Kanadski parlament je prvič po Kennedyjevem umoru l. 1963 zopet prekinil sejo v znak žalovanja zaradi smrti nekega tuj- ega državljanja; ministri predse- dnika Trudeauja je potvrdil odločno- stnijske vlade, ki ni popustila izsi- ljevanju teroristov in zaželel, naj bi bil to zgled za vse. Glasnik zvezne- ga tajništva za pravosodje in polico- vje v Švici je ponudil Italiji po- moč domače policije v preiskavi za Morovimi morilci. (dg)

Z IZVOLITVIJO VODILNIH OSEBNOSTI

Dokončno oblikovana slovenska skupščina

Milan Kučan novi predsednik skupščine

(Od našega dopisnika)

LJUBLJANA — Z izvolitvijo vo- dilnih osebnosti je bila včeraj do- končno oblikovana skupščina Slo- venije. Za novega predsednika je bil izvoljen Milan Kučan, za pod- predsednika Jože Gložnik in za po- slednjega predsednika skupščine pred- sednik skupščine je bil prihodnji mi- nister za zunanje zadeve, po čemu- je nadaljnem razvijanju sistema dru- žbenogospodarskih odnosov, de- legatskega in skupščinskega siste- ma, ki morata zagotoviti vodilno vlogo delavskega razreda.

Izvolili so tudi predsedstvo SR Slovenije in druge organe, med njimi tudi izvršni svet Slovenije, ki bo štel 26 članov in ki ga bo vodil doktor Anton Vratuša.

Z oblikovanjem nove skupščine in njenih organov se začneja dru- go mandatno obdobje delegatskega sistema.

JURE PENGOV

• Spontane manifestacije

(Nadaljevanje s 1. strani)

kratični voditelj, ki ga je umorila tola pa zločincev. Italija je tako iz- gubila enega izmed največjih državljanov, ki je zastopil globoko sled v njeni zgodovini. »Komunisti smo bili dolgo let lojalni nasprotni- ki njegove politike«, je nadaljeval Berlinguer, »vendar priznavamo tu- di, da je bil politik, ki je najbolje vedel stopati po poti zblizevanja z delavskim gibanjem in je tako bil sooblikovalec «vladne» večine, ki naj bo kos sedanjim krizi».

»Naš zadnji pozdrav je namenjen osebnosti, katere spomin bo ostal v spominu demokratičnih katoličanov, pa tudi komunistov in vsega ita- lijanskega ljudstva».

Tajnik KPI je končno odločno zavrnil Saragatovo oceno, da je »ob Morovem truplu videl tudi tru- plo prve republike«.

S tem se, resnici na ljubo, ni strinjal niti tajnik PSDI Romita, ki je dejal, da bo »republika znala poraziti terorizem».

Tajnik PSI Bettino Craxi je do- zadnje upal, da bodo pozivi hu- manitarnega značaja zalegli. Toda spoznal je, da ima opravka z »bar- baris«. Zato je čas, ko mora jav- nost odgovoriti odločno in strnje- no. Zdrava naj okrepi boj proti

povedali so tudi, da se ne bodo ude- ležili današnje žalne seje parlamen- ta v znak protesta, ker je vlada ob- slej zavrnila njihovo zahtevno javni razpravi v zvezi z Morovo usodo.

V večernih urah je predse- dnik Andreotti sklical na izredno sejo ministrski svet. Po tem pa je navezval stike z voditelji vseh strank da bi se dogovorili o naglem spre- menjem zakonov za boj proti tero- rizmu v parlamentu.

Na koncu vladne seje je bilo do- dano le kratko tiskovno sporočilo, v katerem vlada poudarja, da bo objavila posebnih izjav, »spuštuje želje Morove družine«.

Glasniki Morove družine so na- reč popoldne objavili uradno spo- ročilo, v katerem se sklicujejo na za- dnje želje ugrabljenega Alda Mora in zato poudarjajo, da gre o- čeno javnih ceremonij, ne govori- ro, nečeno javnega žalovanja, ni- ti pogreba na državne stroške, ki- kolaj njegovemu spominu. Drugi na bo odslej umolknil in na- druge prosil, naj molčijo. O žrtvi- nju in smrti Alda Mora naj ne go- zgovorijo.

Sporočilo Morove družine so ko- mentirali le redki politični pre- stavniki in se v koncu spostavljajo odrekli polemiki, poudarili pa so, da »Morova smrt ni privatna ve- deva«. Komunisti pa so izjavili, da se ne strinjajo z zahtevno družine, kakor tudi obsojajo ljudi, ki so ga družini svetovali.

»To sem pričakoval«, je iz- konično komentiral vest o umoru Alda Mora zaupni zagovornik ne- prth turških brigadistov Sergio Spazzali. Pač pa je dejal, da je zaskrbljen zaradi možnega maso- vanja nad zaprtimi brigadisti in je zato zahteval razgovor z vlado, a so mu oblasti to preprečile. Globoko prizadet je bil tudi go- vornik, odvjetnik Guiso, v kate- rem so mnogi slutili možnega po- slednjega za rešitev Alda Mora. Guiso je dejal, da »ne razume« mora, tudi če bi za to bil po- voden in »ne pozna ideologije, ki bi to opravčevala«.

Curcio in njegovi pajdasi so se od- odkrite Morovega trupla izvedeli, ko so jih opolne prepeljali v ri- niske nove zapore, po prekinjo- sodne obravnave. Po pričevanju očividcev so na vest reagirali po- vsem mirno in neprizadeto. (sta-2)

• Teroristi ubili

(Nadaljevanje s 1. strani)

Benigno Zaccagnini

terorizmu z orožjem demokratične trdnosti in strogojst demokratičnih zakonov. Toda država mora tudi »zajeti krivice, razkrinkati sokrivce in razširiti mračno ozadje terori- stične dejavnosti».

Med osebnostmi, ki so prejšnje dni visoko povzdignili svoj glas v imenu humanitarnih čustev je Pa- vel VI., ki je izrazil svojo globoko bolečino zaradi umora Alda Mora, ki je izvenel kot poročljiv od- mev na humanitarne pozive. Pavel VI. je dodal, da v tem težkem tre- tutku mora, da bi italijanski držav- nik užival večni mir.

»Moro je prva junaška žrtve vojne proti državi«, je dejal Ugo La Malfa, zato nas duši jok ob nje- govi smrti, sprejemamo pa vojni iz- ziv in se bomo temu ustrezno ravnali. Glede političnih posledic je La Malfa dodal, da je prav Moro vztrajno želel demokratično eno- stnost vseh strank v tej krizi in da je to njegova »prava oporoka«.

Tajnik PLI Valerio Zanone je podobnega mnenja, da so teroristi stopili na pot, ki je brezizhodna in da bo Italija torej zelo verjetno priča novim poskusom in atenta- tom proti državi in državljanom. Zato je potrebno okrepiti zaščito države in njenih ustanov.

Toda kako? V imenu stranke pro- letarske enotnosti (PDUP) so po- slanci Luciano Castellani, Magri, Milani in Corvisieri poudarili, da je »demokracija treba zaščititi z demokratičnimi metodami«.

Povsem nasprotnega mnenja so, seveda neofašisti. V imenu MSI je njihova parlamentarna skupina za- tevala, naj vlada okliče vojno sta- nje in uvede smrtno kazen.

Radikalci pa so najprej izjavili, da je »najbolj prestižnega voditelja Italije doletela usoda drugih sto- tin žena in moških, nato pa zahtevali od- stop vlade zaradi nesposobnosti. Na- to do julija 1968.

Po l. 1963, ki je pomenilo kon- levo sredine, se je Moro umaknil v nekakšno politično meditativno in- mimo izsrečavanja ministrskih de- nosti pričel snovati načrt za izsi- ljevanje v tretjo fazo političnih premen, ki je privedla do vstopa Mo- ro v ministvo v parlamentarno večno- pragu tragičnega napada »rdečih brigadistov« v rimski Ul. Fani.

Moro je bil v nasprotju z večino drugih politikov KD zaprt vase, po- mislel in zato preudaren. Od to- gajšnjega značilno izrazoslovje, ki ga označijo kot pravo umetniško iz- izrečanje. Od tak tudi je njegovo zapleteno in navidezno nerazum- ve politične formule in njegovo ne- prestano odlašanje pri reševanju najbolj pekočih problemov, katere- ene politične stvarnosti o drugo, je umestnost njegovega početja in sprejemanja zgodovinskega odloča- je, da so Morova tihla vrtanja po- razsodnost in spretnost vodstva bre- sadove. Na primer urejanje o- osimskih sporazumov, to pa na ni- lo. (dg)

• SNOVALEC NEBOLEČIH PREOKRETOV

(Nadaljevanje s 1. strani)

tem, kot rečeno, protagonist »vse- ga premika z nastankom levoevan- ske vlade, ki je pomenila razpore- tev demokratične osnove o državi in pristop k državi upravi in lu- ljudskih množic, ki so bile vse- potisnjene na stran. Ministrstvo- svetu štiristrankarskega levega op- tra je seveda predsedoval Moro, to do julija 1968.

Po l. 1963, ki je pomenilo kon- levo sredine, se je Moro umaknil v nekakšno politično meditativno in- mimo izsrečavanja ministrskih de- nosti pričel snovati načrt za izsi- ljevanje v tretjo fazo političnih premen, ki je privedla do vstopa Mo- ro v ministvo v parlamentarno večno- pragu tragičnega napada »rdečih brigadistov« v rimski Ul. Fani.

Moro je bil v nasprotju z večino drugih politikov KD zaprt vase, po- mislel in zato preudaren. Od to- gajšnjega značilno izrazoslovje, ki ga označijo kot pravo umetniško iz- izrečanje. Od tak tudi je njegovo zapleteno in navidezno nerazum- ve politične formule in njegovo ne- prestano odlašanje pri reševanju najbolj pekočih problemov, katere- ene politične stvarnosti o drugo, je umestnost njegovega početja in sprejemanja zgodovinskega odloča- je, da so Morova tihla vrtanja po- razsodnost in spretnost vodstva bre- sadove. Na primer urejanje o- osimskih sporazumov, to pa na ni- lo. (dg)